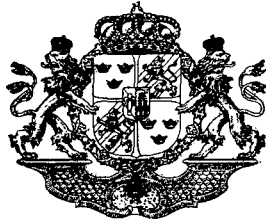

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1932

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1933
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
[2082 38]

INLEDNING

TILL

Bergshantering / Kommerskollegium. – Stockholm : K.L . Beckman, 1912-1962. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : K.L . Beckman, 1963-1978. – (Sveriges officiella statistik).

Täckningsår: 1911-1977.

1911-1949 med innehållsförteckning och sammanfattning på franska. –1950-1977 med innehållsförteckning och sammanfattning på engelska. – Från 1952 med parallelltitel på engelska: Metal and Mining Industries.

Föregångare:

Bidrag till Sveriges officiella statistik. C, Bergshantering. Commerce Collegii underdaniga berättelse för år...– Stockholm : P. A. Norstedt & söner, 1859-1911.

Täckningsår: 1858-1910.

Efterföljare:

Täckningsår 1978, se Statistiska Meddelanden Iv 1980:12.

Täckningsår från 1979 införlivad i Industri / Statistiska centralbyrån. – Stockholm : Isaac Marcus 1962-1996. – (Sveriges officiella statistik)

Översiktspublikationer:

Historisk statistik för Sverige. Statistiska översiktstabeller : utöver i del I och del II publicerade t.o.m. år 1950. – Stockholm : Statistiska centralbyrån, 1960. S. 1-5. Tab. 1. – Tab. 4

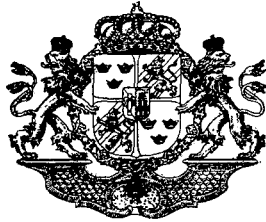
Sveriges bergshantering år 1913 : specialundersökning / av Kommerskollegium. – Stockholm : Isaac Marcus, 1917. – 257, 108 s. – (Sveriges officiella statistik).

Bergshantering. År 1932. – (Sveriges officiella statistik).
Digitaliserad av Statistiska centralbyrån (SCB) 2015.

urn:nbn:se:scb-berg-1932

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING

BERGSHANTERING

BERÄTTELSE FÖR ÅR 1932

AV

KOMMERSKOLLEGIUM

STOCKHOLM 1933
K. L. BECKMANS BOKTRYCKERI
[2082 38]

TILL KONUNGEN.

Jämlikt sin instruktion får Kommerskollegium härmed överlämna berättelse om rikets bergshantering år 1932, vilken till plan och uppställning ansluter sig till närmast föregående årsberättelse. Ur berättelsen hava preliminära uppgifter om produktionen av järnmalm och tackjärn m. m. redan förut offentliggjorts i Kommersiella Meddelanden.

Stockholm den 18 november 1933.

Underdånigst

K. A. FRYXELL.

MARTIN JANSSON.

K.-G. Nilsson.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Allmän översikt	7.
A. Bergverkens produktion	8.
B. Råmaterial och bränsle samt drivkraft	26.
C. Arbetsgivare och personal	33.
D. Fyndigheters förvärvande och försvar	37.
Fransk résumé	39.
Tabeller:	
Tab. 1. Uppfordringen ur järngruvorna år 1932	42.
» 2. Järnmalmns anrikning, brikettering och sintring år 1932	48.
» 3. Tillverkning av smältstycken och råskenor samt götmetall år 1932	52.
» 4. Tillverkning av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål m. m. samt erhållet skrot år 1932	53.
» 5. Tillverkning vid bergverken av andra metaller än järn m. m. år 1932	55.
» 6. Uppfordringen ur andra malmgruvor än järngruvor år 1932	56.
» 7. Avsaluproduktionen av oarbetad sten och stenarbeten år 1932	58.
» 8. Uppfordringen ur stenkolsgruvorna år 1932	60.
» 9. Motorer, använda vid bergverken år 1932	60.

Table des matières.

	Pag.
Aperçu général	7.
A. La production des mines, des usines et des carrières	8.
B. Matières brutes, combustibles et force motrice	26.
C. Patrons et personnel	33.
D. Acquisition et défense des gisements	37.
Résumé en français	39.
Tableaux annexés:	
Tabl. 1. Extraction de minerais de fer, en 1932	42.
Col. 1: Mines; col. 2: Nombre de journées d'exploitation; col. 3—4: Roche et minéral réunis tirés (col. 3) sous terre et (col. 4) à la surface; col. 5—6: Production (col. 5) et valeur (col. 6) de minéral de fer tiré directement utilisable; col. 7—9: Pour cent (col. 7) de fer, (col. 8) de phosphore et (col. 9) de soufre, contenu dans le minéral de fer directement utilisable; col. 10: Production de minéral propre à enrichir.	
» 2. Enrichissement de minerais de fer, en 1932	48.
Col. 1: Usines; col. 2: Méthode d'enrichissement; col. 3: Nombre des heures de production; col. 4—8: Produit brut employé et son pour cent (col. 6) de fer, (col. 7) de phosphore et (col. 8) de soufre; col. 9—13: Produit tout fait et son pour cent (col. 11) de fer, (col. 12) de phosphore et (col. 13) de soufre; col. 14—17: Briquettes (sinters y compris).	
» 3. Production de massiaux, fer brut en barres et lingots, en 1932	52.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité et (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	
» 4. Production de fer et d'acier forgé et laminé à chaud, ainsi que chutes de fer, en 1932	53.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur en couronnes; col. 4—6: Produits destinés à la vente, (col. 4) à l'étranger, (col. 5) dans le pays, (col. 6) valeur en couronnes.	
» 5. Production de métaux autres que le fer, etc. dans les usines, en 1932	55.
Col. 1: Produits; col. 2—3: Production totale, (col. 2) quantité, (col. 3) valeur; col. 4—5: Produits destinés à la vente, (col. 4) quantité, (col. 5) valeur en couronnes; col. 6: Matières premières exclusivement ou principalement d'origine étrangère.	
» 6. Extraction de minerais autres que ceux de fer, en 1932	56.
Col. 1: Mines; col. 2: Nombre de journées d'exploitation; col. 3: Roche et minéral réunis tirés; col. 4—8: Production de minerais directement utilisables: (col. 4) cuivre, (col. 5) manganèse, (col. 6) zinc (col. 7) or, cuivre et arsenic, (col. 8) pyrite, (col. 9—10) total, (col. 9) quantité, (col. 10) valeur en couronnes; col. 11: Pour cent de métal contenu dans les minerais; col. 12: Production de minerais propres à enrichir.	

	Pag.
Tabl. 7. Production destinée à la vente des carrières et ateliers pour dégrossir, casser, tailler et polir la pierre, en 1932	58.
Col. 1: Produits; col. 2: Unité; col. 3—4: Production, (col. 3) quantité, (col. 4) valeur en couronnes.	
» 8. Houille extraite, en 1932	60.
Col. 1—2: Mines; col. 3: Nombre de journées d'exploitation; col. 4: Roche, houille et argile réunies tirées; col. 5—13: Production: (col. 5—9) de houille, (col. 10—11) d'argile réfractaire et (col. 12—13) de «klinker».	
» 9. Moteurs employés dans les mines, les usines et les carrières, en 1932	60.
Col. 1: Moteurs; col. 2—21: Moteurs dans les mines (col. 2—9), les usines de schlich, de briquettes et de sinters (col. 10—13), les usines de fer et les autres usines pour la production de métaux, etc. (col. 14—17), les carrières et ateliers de pierre (col. 18—21); col. 22—25: Totaux des moteurs.	

Allmän översikt.

Berättelsen om Sveriges bergshantering 1932 är, vad textavdelningen beträffar, fördelad på följande huvudrubriker:

- A. *Bergverkens produktion*, omfattande redogörelse för produktionen av järnmalm, tackjärn, ferrolegeringar, järnsvamp, smidbara mellanprodukter, smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål, andra malmer än järnmalm, andra metaller än järn samt diverse närstående bergverksprodukter, stenkol, eldfast lera och klinkerlera samt slutligen oarbetad sten och stenarbeten.
- B. *Råmaterial och bränsle samt drivkraft*.
- C. *Arbetsgivare och personal*.
- D. *Fyndigheters förvärvande och försvar*.

Mot kap. A i texten svara tabellbilagans 8 första tabeller. Tab. 9 innehåller uppgifter rörande använd drivkraft, vilka i texten återfinnas under kap. B. Angående förbrukade råmaterial samt bränsle och smörjmedel, arbetsgivare och sysselsatt personal samt förvärvande och försvar av fyndigheter lämnas uppgifter endast i textavdelningen.

* * *

Av nedanstående översikt framgår, att verksamheten inom bergshanteringen i dess helhet under år 1932 sjönk ytterligare under den låga nivå, vid vilken den stannade år 1931. Arbetarantalet minskades med 10,5 %, och antalet utgjorda arbetstimmar nedgick än mer (se sid. 35), med 14,5 % från 97,8 milj. år 1931 till 83,6 milj. år 1932. Medeltalet arbetstimmar per bergverksarbetare utgjorde sålunda endast 1 773 år 1932 mot 1 856 år 1931 (2 151 år 1929). Tillverkningarnas saluvärde nedgick över 10 % i förhållande till 1931 års.

Översikt av bergshanteringen år 1932.

	Antal arbets- ställen	Personal		Drivkraft i eff. hkr		Tillverk- ningarnas saluvärde Kronor
		För- valtnings- personal	Arbetar- personal	för omedelbar drift av maskiner och apparater	för drivande av elek- tricitets- generatorer	
Järngruvor	57	459	5 994	83 697	7 074	29 852 823
Andra malmgruvor	14	101	1 224	13 251	665	11 502 529
Järnverk	70	2 565	24 613	265 107	212 663	180 782 401
Andra metallframställningsverk o. d.	4	109	870	9 163	1 915	21 264 050
Stenkolsgruvor	6	68	1 178	5 050	130	3 477 153
Stenindustriella anläggningar	553	739	13 270	25 242	492	36 372 437
Summa 1932	704	4 041	47 149	401 510	222 939	283 251 393
» 1931	777	4 087	52 679	396 590	211 944	315 544 644

Minskningen i värdet faller till övervägande delen på järngruvorna, vilkas tillverkningsvärde under året nedgick mycket över hälften i förhållande till 1931 års redan låga siffra. Även för järnverken, stenkolsgruvorna samt de stenindustriella anläggningarna innebar året tillbakagång, ehuru avsevärt mindre än under år 1931. Andra malmgruvor visa däremot betydande ökning, härrörande från brytningen av guld-, koppar- och arsenikmalm, och ännu starkare ökning uppvisa andra metallframställningsverk, vid vilka tillverkningsvärdet steg till nära två och en halv gång 1931 års siffra.

Beträffande dels omfattningen av det för bergsberättelsen använda primärmaterial, dels förefintliga skiljaktigheter mellan de här meddelade siffrorna och motsvarande uppgifter i kommerskollegii allmänna industriberättelse, dels betydelsen i vissa fall av uttrycket »arbetsställe» hänvisas till inledningskapitlen i 1925, 1926 och 1931 års berättelser om bergshantering.

A) Bergverkens produktion.

Järnmalm.

Järnmalmsbrytningen, som från 1929 och 1930 års höga nivå under 1931 sjönk med 37.1 %, visade 1932 en än katastrofalfare nedgång eller med ej mindre än 53.3 %. Årets siffra blev också den lägsta efter år 1902. Ehuru minskningen i exporten (se sid. 13) var avsevärt mindre än i produktionen, konsumerades ej heller under 1932 skillnaden mellan produktions- och exportkvantiteterna av den inhemska järnhanteringen, varför lagerhållningen ökade. Året medförde för de flesta gruvfälten ytterligare driftsinskränkningar, och flera av de ännu i gång varande fälten nedlades fullständigt.

Produktionen av järnmalm (från gruvor) åren 1861—1932.

Årligen	Antal med malmfångst arbetade gruvor ¹⁾	Vunnen malm (inkl. slig) Ton	Å r	Antal med malmfångst arbetade gruvor ¹⁾	Vunnen malm (inkl. slig) Ton
1861—1870	461	497 905	1913	295	7 475 571
1871—1880	479	753 850	1928	264	4 668 801
1881—1890	513	902 230	1929	274	11 467 551
1891—1900	339	1 905 646	1930	286	11 236 428
1901—1910	313	4 094 417	1931	267	7 070 868
1911—1920	319	6 312 281	1932	229	3 298 989
1921—1925	270	6 584 408			
1926—1930	272	9 099 934			

Följande tabell över järnmalmsfångstens fördelning länsvis utvisar, att Norrbottens län, där brytningen så gott som uteslutande sker för export, fått sin relativa andel i produktionen avsevärt minskad. Kopparbergs län har däremot trots huvudsaklig brytning för export relativ ökning. De mellansvenska län, i vilka malmen väsentligen går till hemmamarknaden, ha med ett par undantag relativt ökad andel i brytningssiffrorna. Absolut ökning framgår dock endast för Gävleborgs län.

¹⁾ Fr. o. m. 1921 utmål.

Järnmalmproduktionen inom olika län åren 1913, 1931 och 1932.

L ä n	Vunnen malm (inkl. slig)					
	1913		1931		1932	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län	46 500	0·6	17 123	0·2	—	—
Uppsala län	62 299	0·8	13 892	0·2	—	—
Södermanlands län	46 524	0·6	46 220	0·7	28 194	0·9
Östergötlands län	4 078	0·1	—	—	—	—
Malmöhus län	¹⁾ 13 115	0·2	—	—	—	—
Värmlands län	60 494	0·8	55 407	0·8	50 286	1·5
Örebro län	558 592	7·5	241 985	3·4	123 104	3·7
Västmanlands län	345 230	4·6	187 490	2·6	119 256	3·6
Kopparbergs län	1 402 044	18·8	1 392 425	19·7	766 279	23·2
Gävleborgs län	23 092	0·3	28 320	0·4	31 446	1·0
Norrbottnens län	4 913 603	65·7	5 088 006	72·0	2 180 424	66·1
Hela riket	7 475 571	100·0	7 070 868	100·0	3 298 989	100·0

Nedanstående tablå avser att visa utbytet av järnmalm i förhållande till totala berg- och malmbrytningen inom fyndigheterna i olika landsdelar.

Berg- och malmbrytningen i järngruvorna samt malmvärdet år 1932.

L ä n	Inom fyndigheten brutet berg och malm	Vunnen direkt användbar malm	Direkt användbar malm i % av bergbrytningen	Vunnen anrikningsmalm	Anrikningsmalm i % av bergbrytningen	All producerad direkt användbar malms	
						värde 1 000 kr.	medelvärde per ton kr.
Ton		Ton					
Södermanlands län ..	53 037	2 558	4·8	48 174	90·8	31	10·08
Östergötlands län ...	79	—	—	51	64·6	—	—
Värmlands län.....	82 321	36 917	44·8	27 248	33·1	286	7·75
Örebro län	185 566	87 573	47·2	58 131	31·3	697	7·39
Västmanlands län ...	201 808	47 712	23·6	129 775	64·3	459	9·09
Kopparbergs län	1 095 113	658 048	60·1	152 702	13·9	6 313	9·56
Gävleborgs län	61 380	—	—	47 695	77·7	—	—
Norrbottnens län	2 330 040	2 083 993	89·4	95 132	4·1	15 974	7·67
Hela riket 1932	4 009 344	2 916 801	72·8	558 908	13·9	23 760	8·11
» » 1931	8 503 081	6 502 226	76·5	935 281	11·0	60 840	9·33

I den direkt användbara malmen och anrikningsgodset ha ej inräknats ur äldre varp erhållna kvantiteter. Värdesiffrorna avse däremot *all* under året vunnen direkt användbar malm. Om hänsyn toges huvudsakligen till den direkt användbara malmen, framgår tydligt av tablå, att malmutbytet vid de norrbottniska fälten med deras övervägande brytning i dagen vida överträffar motsvarande utbyte vid de mellansvenska gruvorna. Nedgången i medelvärdet per ton malm är anmärkningsvärd. För de mellansvenska länen redovisas genomsnittligt någon sänkning i värdet per ton, men rikssiffran domineras av siffran för Norrbottens län (med ungefärligen två tredjedelar av malmen). För detta län framgår en avsevärd sänkning i medelvärdet, från 9·35 till 7·67 kronor per ton.

Av *all* under året vunnen direkt användbar malm, 2 929 269 ton, hade

¹⁾ Slig framställd av varpmalm från Gällivare.

1 031 190 ton erhållits vid 21 i samband med gruvbrytningen drivna magnetiska sovrings- och separeringsverk, medan motsvarande siffra för 1931 var 1 840 379 ton.

Av nedan meddelade sammanställningar framgår den vunna direkt användbara malmens beskaffenhet med hänsyn till järn-, fosfor- och svavelhalt.

Direkt användbar malm, fördelad länsvis efter olika järnhalt år 1932.

L ä n	Järnhalt				Summa
	Under 40 %	Fr. o. m. 40 % 50 %	Fr. o. m. 50 % 60 %	Fr. o. m. 60 % 70 %	
	T o n				
Södermanlands län	285	—	2 743	—	3 028
Värmlands län	—	—	31 988	4 929	36 917
Örebro län	—	32 991	51 678	9 516	94 185
Västmanlands län	—	34 785	14 037	1 701	50 523
Kopparbergs län	12 658	1 348	87 841	558 776	660 623
Norrbottnens län	—	—	—	2 083 993	2 083 993
Hela riket 1932	12 943	69 124	188 287	2 658 915	2 929 269
» » 1931	26 644	98 214	337 005	6 062 235	6 524 098

Direkt användbar malm, fördelad länsvis efter olika fosforhalt år 1932.

L ä n	Fosforhalt						Summa
	Under	Fr. o. m.	Fr. o. m.	Fr. o. m.	Fr. o. m.	1 %	
	0·01 %	0·01 %	0·05 %	0·1 %	0·6 %	eller	
		intill	intill	intill	intill	däröver	
	0·05 %	0·1 %	0·6 %	1 %			
T o n							
Södermanlands län	—	3 028	—	—	—	—	3 028
Värmlands län	28 715	8 202	—	—	—	—	36 917
Örebro län	80 710	13 015	—	460	—	—	94 185
Västmanlands län	48 103	2 420	—	—	—	—	50 523
Kopparbergs län	18 374	1 018	—	29 446	611 499	286	660 623
Norrbottnens län	4 610	184 850	60 364	439 369	362 507	1 032 293	2 083 993
Hela riket 1932	180 512	212 533	60 364	469 275	974 006	1 032 579	2 929 269
» » 1931	270 248	627 761	90 472	714 771	2 053 834	2 767 012	6 524 098

Direkt användbar malm, fördelad länsvis efter olika svavelhalt år 1932.

L ä n	Svavelhalt			Summa
	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	0·05 % eller däröver	
	T o n			
Södermanlands län	2 743	—	285	3 028
Värmlands län	8 786	14 248	13 883	36 917
Örebro län	13 816	47 071	33 298	94 185
Västmanlands län	710	4 207	45 606	50 523
Kopparbergs län	102 360	544 547	13 716	660 623
Norrbottnens län	39 763	1 976 140	68 090	2 083 993
Hela riket 1932	168 178	2 586 213	174 878	2 929 269
» » 1931	352 442	5 729 231	442 425	6 524 098

Största minskningen visa de fosforrikaste malmerna. För malmer hållande mer än 1 % fosfor, vilka utgöra ungefär halva brytningen i Norrbottens län, framgår ävenledes en avsevärd relativ minskning.

Från gruvorna erhöles under 1932 förutom direkt användbar malm även 710 061 ton anrikningsmalm. Därav härrörde 208 255 ton från större delen av å föregående sida omnämnda 21 magnetiska sovrings- och separeringsverk jämte ytterligare 3 dylika verk. Motsvarande kvantiteter utgjorde 1931 resp. 1 098 297 och 334 842 ton. Av anrikningsgodset framställes vid anrikningsverken järnmalmsslig, vilken delvis bearbetas till briketter eller sinter vid härför anlagda verk. Ävenledes tillverkas numera sinter av krossad stycke-malm. Beträffande produktionen av slig, briketter och sinter meddelas nedan en översikt.

Produktionen av slig, briketter och sinter av järnmalm åren 1913 och 1927—1932.

Å r	Slig		Briketter		Sinter	
	Kvantitet Ton	Värde Kr.	Kvantitet Ton	Värde Kr.	Kvantitet Ton	Värde Kr.
1913.....	657 976	6 624 033	333 252	5 133 628	—	—
1928.....	291 629	2 898 612	29 903	584 130	148 228	2 573 341
1929.....	762 829	7 163 665	25 340	479 890	257 206	4 221 517
1930.....	829 630	7 749 563	23 488	453 509	234 136	3 836 239
1931.....	546 770	5 168 011	15 013	319 616	233 334	3 754 031
1932.....	369 720	3 253 358	9 527	207 936	163 645	2 631 828

Sligproduktionen har sålunda under 1932 minskats med 32·4 % i förhållande till år 1931. Kvantiteten sinter nedgick under året med 29·9 %. Brikettproduktionen har alltmer förlorat i betydelse. Minskningen under året var 36·5 %, och endast tre verk voro i gång.

Den framställda sligens järnhalt i förhållande till det behandlade rågodsets belyses av följande tablå.

Det bearbetade anrikningsgodsets och sligens järnhalt år 1932.

R å g o d s		Därav framställd slig i ton med en järnhalt av i genomsnitt			
Med en järnhalt av i genomsnitt	Ton	50 % in- till 60 %	60 % in- till 70 %	70 % och däröfver	Summa
Under 30 procent	94 781	—	15 003	—	15 003
Fr. o. m. 30 intill 40 procent	146 254	8 606	59 672	—	68 278
” ” ” 40 ” 50 ”	489 185	71 921	134 821	76 186	282 928
” ” ” 50 ” 60 ”	5 030	—	3 511	—	3 511
Summa 1932	735 250	80 527	213 007	76 186	369 720
” 1931	1 076 836	63 199	385 539	98 032	546 770

Utbytet av färdig vara, d. v. s. sligkvantiteten i förhållande till mängden behandlat rågods, utgjorde 50·3 %. Av det rågods, som innehöll under 30 % järn anrikades 47 641 ton med en järnhalt av endast 17 % på zink och bly, varvid även erhöles 3 083 ton järnslig. Frånräknas dessa i tabellen ovan framgår, att

utbytet vid den egentliga järnmalmsanrikningen utgjorde 53·3 %. Motsvarande siffra var år 1931 50·8 %.

I nedanstående översikt är den producerade sligen fördelad efter olika fosfor- och svavelhalt.

Järnmalmsligens fosfor- och svavelhalt år 1932.

	Under 0·01 %	Fr. o. m. 0·01 % intill 0·05 %	Fr. o. m. 0·05 % intill 0·1 %	Fr. o. m. 0·1 % intill 0·6 %	Fr. o. m. 0·6 % intill 1 %	1 % eller däröver	Summa
	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton	Ton
Sligen fördelad							
efter fosforhalt	140 838	114 759	890	25 068	88 165	—	369 720
» svavelhalt	60 793	224 456		84 471			369 720

Förutom ovan redovisade slig, erhållen genom anrikning av järnmalm, har under 1932 vid tvenne kopparverk som biprodukt vid framställning av koppar ur svavelkisbränder erhållits s. k. purple-ore, med hänsyn till järnhalt jämförlig med järnmalmslig (57 à 60 % järn). Ifrågavarande produktion uppgick till 91 603 ton med ett värde av 692 003 kronor, medan kvantiteten för år 1931 utgjorde 106 264 ton. Vid det ena av verken ha av 18 410 ton purple-ore framställts 18 042 ton sinter (45 522 ton år 1931) med värdet 266 120 kronor. Brikettframställningen vid det andra verket, som under år 1931 uppgick till 22 245 ton, låg under år 1932 nere.

Om graden av sysselsättning under senare år vid gruvarbete under jord, i dagbrott och vid allt egentligt gruvarbete överhuvud giver följande tablå en föreställning.

Gruvbrytningens fördelning på arbete under jord och i dagbrott.

År	Arbete under jord			Arbete i dagbrott			Allt arbete med malmfångsten		
	Under jord brutet berg och malm	Antal därmed syssel- satta ar- betare	Ton per arbetare	I dagen brutet berg och malm	Antal därmed syssel- satta ar- betare	Ton per arbetare	Totala kvantiteten vunnen malm	Samt- liga arbetare	Ton per arbetare
	Ton			Ton			Ton		
1913	4 652 001	3 625	1 283	6 337 004	2 151	2 946	7 475 571	11 811	633
1928	3 409 641	3 109	1 097	3 804 825	1 115	3 412	4 668 801	8 888	525
1929	8 429 311	3 580	2 355	9 633 593	970	9 932	11 467 551	9 293	1 234
1930	8 489 148	3 623	2 343	9 861 467	1 108	8 900	11 236 428	9 318	1 206
1931	5 729 818	3 151	1 818	6 085 801	939	6 481	7 070 868	7 919	893
1932	3 013 426	2 449	1 206	3 096 466	628	4 931	3 298 989	5 816	567

Siffrorna rörande arbetarpersonalens antal avse medelantal under verksamhetstiden sysselsatta arbetare, varför den fortsatta nedgången i siffrorna för »Ton per arbetare» år 1932 torde ha sin förklaring i de tidigare omnämnda driftinskränkningarna. Vid en del gruvfält pågick brytningen sålunda blott vissa dagar i veckan, medan vid andra fält personalen alternerande hade sysselsättning.

Samtliga de sifferuppgifter, som i det föregående meddelats, avse produktionen från gruvor. Därjämte ha under år 1932 ur vissa småländska sjöar erhållits 2 471 ton *sjö- och myrsmalm* med värdet 25 568 kronor. Totala kvanti-

teten under redogörelseåret vunnen järnmalm av alla slag uppgår till 3 301 460 ton med ett värde av 27 038 627 kronor. Motsvarande siffror för 1931 voro resp. 7 074 122 ton och 66 042 816 kronor.

Exporten av järnmalm under 1932 uppgick enligt handelsstatistiken till 2 215 798 ton styckemalm och slig med värdet 25 287 880 kronor samt 3 511 ton briketter och sinter med värdet 63 432 kronor, medan 1931 exporten var 4 489 993 ton styckemalm och slig med värdet 58 100 509 kronor samt 6 282 ton briketter och sinter med värdet 115 149 kronor. Årets exportsiffror är den lägsta efter år 1902.

Tackjärn.

Den allmänna depressionen gjorde sig även under år 1932 kännbar för järnhanteringen, och produktionssiffrorna stannade t. o. m. under de låga siffrorna för år 1931.

Anmärkningsvärt stor eller med 32,0 % var tillbakagången för tackjärn, då endast 264 775 ton tillverkades mot 389 236 ton året förut. Siffran för tackjärnstillverkningen är den lägsta sedan 1869, om man bortser från 1922 års obetydligt lägre siffra.

Produktionen av tackjärn åren 1861—1932.

Årligen	Ton	Årligen	Ton	År	Ton
1861—1870	236 340	1911—1920	675 261	1929	489 677
1871—1880	347 468	1921—1925	361 297	1930	459 780
1881—1890	437 978	1926—1930	445 094	1931	389 236
1891—1900	494 471	1913	730 207	1932	264 775
1901—1910	547 837	1928	396 092		

Minskningen drabbar, som synes av nedanstående tablå, alla olika slag av tackjärn med undantag för aduceringsjärn. Störst är minskningen för basiskt bessemertackjärn, följt av surt martintackjärn, utgörande resp. ungefär en fjärdedel och en tredjedel av totala tackjärnsproduktionen. Smidestackjärnet har liksom 1931 minskats till endast ungefär hälften mot föregående år. Även gjut-tackjärn för andra ändamål än aducering, som uppvisat tämligen oförändrade siffror en följd av år, fick vidkännas kraftig minskning.

Produktionen av olika slags tackjärn åren 1913, 1931 och 1932 i ton.

Olika slag av tackjärn samt gjutgods, framställt direkt från masugn	1913	1931	1932
Smidestackjärn	186 090	16 391	8 319
Bessemertackjärn, för sur process	141 641	14 479	12 821
" " basisk "		109 475	68 539
Martintackjärn, för sur process	358 437	126 609	86 672
" " basisk "		54 905	41 981
Gjuttackjärn för aducering	14 250	6 569	7 737
" " andra ändamål	15 891	55 006	34 441
Gjutgods, framställt direkt från masugn	13 898	5 802	4 265
Summa	730 207	389 236	264 775

Värdet av redogörelseårets totala tackjärnsproduktion har uppgivits till 21 224 530 kronor eller i genomsnitt 80·2 kronor per ton, vilket betyder en högst avsevärd sänkning i förhållande till 1931, då motsvarande medelvärde utgjorde 84·6 kronor.

Tackjärnstillverkningen inom olika län åren 1913, 1931 och 1932.

L ä n	1913		1931		1932	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%
Stockholms län.....	18 363	2·5	11 159	2·9	—	—
Uppsala län.....	34 146	4·7	354	0·1	260	0·1
Södermanlands län.....	1 266	0·2	43 022	11·0	23 466	10·7
Östergötlands län.....	19 576	2·7	7 247	1·9	3 843	1·4
Jönköpings län.....	1 070	0·1	1 222	0·3	1 197	0·5
Kalmar län.....	10 663	1·5	—	—	—	—
Göteborgs och Bohus län..	—	—	—	—	1 772	0·7
Älvsborgs län.....	7 334	1·0	361	0·1	240	0·1
Värmlands län.....	62 309	8·5	33 409	8·6	32 829	12·4
Örebro län.....	171 836	23·5	52 236	13·4	34 339	13·0
Västmanlands län.....	72 572	9·9	50 699	13·0	35 171	13·3
Kopparbergs län.....	191 474	26·2	133 898	34·4	76 763	29·0
Gävleborgs län.....	108 659	14·9	55 629	14·3	49 895	18·8
Västernorrlands län.....	7 028	1·0	—	—	—	—
Norrbottnens län.....	23 911	3·3	—	—	—	—
Hela riket	730 207	100·0	389 236	100·0	264 775	100·0

Av ovanstående tablå över den lokala fördelningen av tackjärnsproduktionen framgår, att denna minskat i samtliga län. Störst är minskningen för Kopparbergs län (såväl absolut som i fråga om relativa andelen i produktionen), därefter för Örebro, Västmanlands samt Södermanlands län. Endast obetydligt har produktionen däremot nedgått i Värmlands och Gävleborgs län.

Tackjärnstillverkningen per masugn åren 1913 och 1928—1932.

År	Antal masugnar i verksamhet	Blåsningstid	Medeltillverkning	Medelblåsningstid	Medeltillverkning per dygn och masugn
			per masugn		
		Dygn	Ton	Dygn	Ton
1913.....	117	35 265	6 241	301	20·73
1928.....	62	13 871	6 371	224	28·44
1929.....	59	15 695	8 292	266	31·17
1930.....	57	14 699	8 061	258	31·26
1931.....	48	10 499	8 094	219	37·01
1932.....	38	7 409	6 907	195	35·43

Av samtliga i landet befintliga brukbara masugnar, vilkas antal beräknas till 104, voro under redogörelseåret 38 eller föga mer än tredjedelen, fördelade på 29 verk, påblåsta, men en stor del blott under kortare tidsperioder. Siffran för medeltillverkningen har under de senaste årens koncentrerings till de modernare hyttorna nästan oavbrutet stigit, men visade år 1932 i stället någon tillbakagång. Lokalt sett belyses förhållandena av följande tablå.

Tackjärnstillverkningen per masugn i olika län åren 1913, 1931 och 1932.

L ä n	Medeltillverk- ning			Medelblåsnings- tid			Medeltillverk- ning per dygn och masugn		
	per masugn								
	Ton			Dygn			Ton		
	1913	1931	1932	1913	1931	1932	1913	1931	1932
Stockholms län	9 182	11 159	—	342	276	—	26·85	40·43	—
Uppsala län	5 691	—	—	330	—	—	17·25	—	—
Södermanlands län	1 266	21 511	14 233	207	170	111	6·12	126·53	128·23
Östergötlands län	6 525	7 247	3 843	318	365	168	20·52	19·85	22·88
Jönköpings län	1 070	1 222	1 197	144	178	175	7·43	6·87	6·84
Kalmar län	10 663	—	—	283	—	—	37·68	—	—
Älvsborgs län	7 334	—	—	339	—	—	21·63	—	—
Värmlands län	4 451	4 176	6 566	297	181	259	14·99	23·02	25·33
Örebro län	5 207	4 353	3 815	287	171	156	18·14	25·38	24·44
Västmanlands län	6 597	7 243	8 793	320	232	284	20·62	31·26	30·99
Kopparbergs län	7 978	14 878	9 595	292	251	154	27·32	59·33	62·46
Gävleborgs län	6 392	7 947	6 234	323	279	222	19·79	28·50	28·04
Västernorrlands län	7 028	—	—	362	—	—	19·41	—	—
Norrbottens län	11 956	—	—	340	—	—	35·16	—	—
Hela riket	6 241	8 094	6 907	301	219	195	20·73	37·01	35·43

I tablån nedan är det framställda tackjärnet fördelat efter olika tillverkningsmetoder. Av denna tablå framgår, att produktionen i vanliga masugnar minskats mer än i elektrougnar. För elektrotackjärn är minskningen anmärkningsvärt stor för sådant, som framställts med träkol och koks i blandning, medan träkolstackjärnet från elektrougnar i stället visar ökning.

Tackjärnsproduktionen åren 1913, 1931 och 1932 med fördelning på olika framställningssätt.

	1913			1931			1932		
	Antal an- vända ugnar	Blås- nings- tid Dygn	Tillverk- ning Ton	Antal an- vända ugnar	Blås- nings- (drift)- tid Dygn	Tillverk- ning Ton	Antal an- vända ugnar	Blås- nings- (drift)- tid Dygn	Tillverk- ning Ton
Vanlig masugn	111	33 825	698 241	40	8 989	317 346	32	6 063	210 614
därav med enbart träkol	104	·	591 605	37	8 025	205 659	28	5 380	135 030
" " " koks	6	·	100 685	3	964	111 687	4	683	75 584
" " träkol och koks i blandning	1	·	5 951	—	—	—	—	—	—
Elektrisk masugn	6	1 440	31 966	8	1 510	71 175	6	1 346	51 869
därav med enbart träkol	6	1 440	31 966	5	687	21 863	4	996	31 329
" " träkol och koks i blandning ¹⁾	—	—	—	3	823	49 312	2	350	20 540
Annan elektrisk ugn än mas- ugn (med träkol och trä- kolsstybb)	—	—	—	2	215	715	4	330	2 292
Summa	117	35 265	730 207	50	10 714	389 236	42	7 739	264 775

¹⁾ Dessa elektromasugnar ha dock delvis använts för tackjärnsframställning med enbart träkol.

Under redogörelseåret producerades kokstackjärn i Södermanlands och Kopparbergs län, elektrotackjärn förutom i sistnämnda län även i Värmlands och Örebro samt Göteborgs och Bohus, Älvsborgs och Uppsala län (i de tre senast nämnda länen i annan elektrisk ugn än masugn).

Slutligen meddelas nedan tvenne tabeller för att belysa, huru stor del av det tillverkade tackjärnet, som varit avsedd för direkt försäljning genom export eller inom landet, varvid fördelning skett dels å olika slags tackjärn, dels å olika län.

Tackjärnets värde och avsättning år 1932 med fördelning på olika slags tackjärn.

Slag av tackjärn	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kronor
	Ton	Kronor	Ton		
Smidestackjärn	8 319	747 864	2 532	1 898	385 164
Bessemertackjärn, för sur process ...	12 821	1 192 698	—	1 534	125 788
» » basisk »	68 539	4 797 730	—	—	—
Martintackjärn, för sur process	86 672	7 505 385	6 813	19 285	2 059 655
» » basisk »	41 981	3 106 271	1 129	19 638	1 420 071
Gjuttackjärn för adncering	7 737	599 461	3 215	4 522	599 461
» » andra ändamål	34 441	2 748 755	14 527	18 213	2 566 759
Gjutgods, framställt direkt från masugn	4 265	526 386	—	1 773	247 348
Summa 1932	264 775	21 224 550	28 216	66 863	7 404 246
» 1931	389 236	32 917 355	42 534	81 356	10 341 596

Tackjärnets värde och avsättning år 1932 med fördelning på olika län.

L ä n	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kronor
	Ton	Kronor	Ton		
Uppsala län	260	15 600	—	260	15 600
Södermanlands län	28 466	1 697 130	7 568	20 898	1 697 130
Östergötlands län	3 843	261 772	—	—	—
Jönköpings län	1 197	130 000	700	497	130 000
Göteborgs och Bohus län ...	1 772	168 340	—	820	77 900
Älvsborgs län	240	23 993	—	27	3 116
Värmlands län	32 829	2 751 832	3 033	12 768	1 405 535
Örebro län	34 339	2 970 957	5 976	13 866	1 644 834
Västmanlands län	35 171	2 972 826	6 331	16 576	2 015 226
Kopparbergs län	76 763	5 418 087	860	1 151	152 545
Gävleborgs län	49 895	4 814 013	3 748	—	262 360
Hela riket 1932	264 775	21 224 550	28 216	66 863	7 404 246
» » 1931	389 236	32 917 355	42 534	81 356	10 341 596

Av 1932 års totala tackjärnsproduktion ha 35.9 % angivits vara avsedda till direkt försäljning mot 31.8 % år 1931. Av avsalutillverkningen av tackjärn var mindre än en tredjedel avsedd för export. Exporten av tackjärn uppgick enligt handelsstatistiken 1932 till 31 545 ton mot 40 475 ton år 1931.

Ferrolegeringar.**Järnsvamp.**

Produktionen av *ferrolegeringar* nedgick under året från 28 270 ton till 17 388 ton eller med 38,5 % och var den lägsta under sista tioårsperioden.

Produktionen av ferrolegeringar åren 1913 och 1928—1932 i ton.

År	Kiseljärn	Kisel-aluminium-järn	Kisel-aluminium-mangan-järn	Kisel-mangan-järn	Mangan-järn	Spegel-järn	Krom-järn	Volfram-järn	Molybden-järn	Summa
1913	9 863	—	136	1 375	—	50	760	—	—	12 184
1928	23 861	—	172	4 579	2 286	658	9 864	—	—	41 420
1929	18 640	96	—	2 789	2 660	61	9 906	—	—	34 152
1930	17 603	215	—	5 154	3 005	939	9 714	—	—	36 630
1931	16 292	—	—	2 328	1 826	—	7 744	80	—	28 270
1932	6 249	—	100	1 267	1 536	—	7 976	219	41	17 388

Nedanstående tablå innehåller uppgifter beträffande värde och försäljning av olika slags ferrolegeringar.

Ferrolegeringurnas värde och avsättning år 1932.

Olika slag av ferrolegeringar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
			genom export	inom landet	Kronor
	Ton	Kronor	Ton		
Kiseljärn med mer än 15 % kisel	6 249	1 561 674	5 119	1 130	1 561 674
Kiselaluminiummanganjärn	100	19 402	—	65	12 675
Kiselmanganjärn	1 267	242 256	1 060	207	242 256
Manganjärn	1 536	528 508	644	766	505 216
Kromjärn	7 976	5 773 148	4 777	1 864	4 569 592
Volframjärn	219	416 000	38	181	416 000
Molybdenjärn	41	307 500	21	2	172 500
Summa 1932	17 388	8 848 488	11 659	4 215	7 479 913
» 1931	28 270	8 306 695	22 299	5 138	7 644 762

Beträffande kromjärn bör observeras, att fr. o. m. 1927 års berättelse endast handelsfärdig, slutraffinerad produkt redovisas.

Redogörelseårets produktion av ferrolegeringar härrör från sammanlagt 33 ugnar. Den redovisade sammanlagda drifttiden utgjorde 5 559 dygn (resp. 29 ugnar och 5 612 driftdygn år 1931). I en ugn har dessutom under 70 dygn för export tillverkats 923 ton kromslaggsten (högeldfast material) med värdet 246 528 kronor mot endast 9 ton med värdet 1 893 kronor år 1931.

Under året har i 4 ugnar under sammanlagt 815 dygn tillverkats 8 721 ton järnsvamp med ett värde av 910 850 kronor, av vilka 992 ton ha angivits vara avsedda för export. En mindre del av denna järnsvamp har framställts efter nya metoder i 3 ugnar i mellersta Sverige. Vid dessa pågick endast försöksverksamhet år 1931, och som detta år verksamheten vid reduktionsverket i Malmöhus län var nedlagd, redovisades ingen järnsvamp år 1931. Under 1930 framställdes 14 874 ton järnsvamp med värdet 1 616 384 kronor.

Smidbara mellanprodukter.

Tillverkningen av vällmetall går alltså tillbaka, och numera tillverkas endast en bråkdel mot tidigare. Sålunda nédgick produktionen under 1932 från 12 278 ton till 8 787 ton eller med 28·4 %. Av sammanställningen å sid. 19 framgår, att under redogörelseåret föga mer än tredjedelen av de befintliga brukbara härdarna varit i användning.

Produktionen av smältstycken och råskenor åren 1913 och 1928—1932.

År	Lancashiremetod	Andra härdmetoder		Summa smältstycken och råskenor	
	Ton	Ton	Ton	Värde i kr.	
1913	142 787	15 685	158 472	19 391 423	
1928	32 205	1 292	33 497	6 065 592	
1929	34 356	1 564	35 920	6 573 410	
1930	25 602	1 034	26 636	4 933 956	
1931	11 521	757	12 278	2 242 889	
1932	8 080	707	8 787	1 505 089	

Götmetsallsproduktionen har lyckats hålla sig jämförelsevis väl uppe under året. Minskningen är endast 2·0 % mot ungefärligen 12 % för åren 1930 och 1931. Medan de andra huvudslagen visa ökning, framgår för bessemergötmetsall en minskning på 29·4 %, som gör årets siffra till den lägsta sedan år 1926. För elektrostålgötmetsall, som sedan år 1919 så gott som oavbrutet ökat, utgör ökningen under året 4·5 %.

Produktionen av götmetsall åren 1913 och 1928—1932.

År	Bessemergötmetsall		Martingötmetsall		Degelstålgötmetsall		Elektrostålgötmetsall		Summa götmetsall	
	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	%	Ton	Värde i kr.
1913.....	115 839	19·6	469 387	79·4	3 385	0·6	2 276	0·4	590 887	63 625 606
1928.....	66 917	11·6	422 045	73·3	1 324	0·2	85 886	14·9	576 172	92 807 654
1929.....	83 728	12·1	496 119	71·5	1 369	0·2	112 702	16·2	693 918	106 556 741
1930.....	87 491	14·3	405 920	66·4	1 017	0·2	116 396	19·1	610 824	91 123 019
1931.....	80 949	15·0	341 780	63·4	269	0·1	115 967	21·5	538 965	74 625 436
1932.....	57 168	10·8	349 720	66·2	222	0·1	121 168	22·9	528 278	69 322 520

Någon framställning av stål direkt ur malm har ej ägt rum under redogörelseåret.

Av följande tvenne tablåer belyses dels framställningen av bessemer- och martingöt jämte skrotat gjutgods allt efter användningen av sur eller basisk infodring, dels fördelningen av sur och basisk martingöt samt elektrostål jämte skrotat gjutgods mellan kvalitetsprodukt och ordinär produkt.

Fördelning av bessemer- och martingötmetsallen efter olika infodringsmetoder åren 1913, 1931 och 1932.

Tillverkningar	1913		1931		1932	
	Sur	Basisk	Sur	Basisk	Sur	Basisk
	T o n					
Bessemergöt	44 803	70 770	5 631	75 314	7 615	49 549
Bessemergjutgods, skrotat	266	—	4	—	4	—
Martingöt	177 860	276 983	131 137	204 501	119 532	225 272
Martingjutgods, skrotat	9 601	4 943	4 251	1 891	2 762	2 154
Summa	232 530	352 696	141 023	281 706	129 913	276 975
	585 226		422 729		406 888	

Fördelning av martingöt samt elektrostål jämte skrotat gjutgods efter kvalitet åren 1931 och 1932.

Tillverkningar	1931		1932	
	Kvalitets- produkt	Ordinär produkt	Kvalitets- produkt	Ordinär produkt
	T o n			
Martingöt, sur.....	127 027	4 110	117 401	2 131
Martingjutgods, skrotat, surt	2 424	1 827	1 449	1 313
Martingöt, basisk	44 154	160 347	38 608	186 664
Martingjutgods, skrotat, basiskt	729	1 162	662	1 492
Elektrostålgöt	26 398	82 021	26 194	88 478
Elektrostålgjutgods	3 027	4 521	2 922	3 574

Sedan 1929 har någon tillverkning av blåsstål eller oräckt brännstål ej be-
drivits.

Vällmetall framställdes under 1932 vid sammanlagt 14 verk, götmetall vid
37. Följande sammanställning visar, i vilken omfattning befintliga hårdar och
ugnar utnyttjats.

	Använda	Sammanlagd drifttid Dygn	Ej använda men bruk- bara	Använda i % av samtliga redovisade
<i>Hårdar för framställning av vällmetall:</i>				
Lanchashirehårdar	44	959	71	38
Vallonghårdar	3	64	14	18
Skrotsmältningshårdar	4	93	3	57
Summa hårdar	51	1 116	88	37
<i>Ugnar för framställning av götmetall:</i>				
Bessemerugnar: sura	8	393	2	80
basiska	4	153	—	100
Martinugnar: sura	22	3 977	20	52
basiska	27	5 144	6	82
Degelstålsugnar	2	168	3	40
Elektriska ugnar: ljusbåge-	31	5 030	5	86
induktions-	4	527	1	80
Brännstålsugnar	—	—	2	—
Summa ugnar	98	15 392	39	72

Tablån visar, att medan i genomsnitt omkr. 72 % av alla befintliga ugnar
för götmetallproduktion begagnats under åtminstone någon del av redogörelse-
året, låg motsvarande siffra för färskningshårdarna vid 37 %, oaktat att
redovisningen på denna sistnämnda punkt troligen lider av en viss ofull-
ständighet med avseende på ej använda men brukbara hårdar.

Smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål.

I tab. 4 redovisas produktionen år 1932 av stångjärn och -stål samt vissa andra
smidda och pressade samt varmvalsade produkter, som, oberäknat i vissa fall om-
vällningar, framställts av förut ej vällda ämnen. I likhet med föregående år har
därjämte i tabellen uppgivits värdet av manufakturvaror och mekaniska verkstads-
produkter, vilka blivit för avsalu framställda vid de i denna berättelse redo-

visade järnverken. Närmare specifikation av sistnämnda båda huvudslag av tillverkningar återfinnes i berättelsen om industri. Tabellen redogör sålunda, om ock delvis helt summariskt, för samtliga vid järnverken framställda mera förädlade produkter.

Som tillverkningarna av ämnesjärn och även i viss utsträckning andra av de redovisade produkterna, i den mån desamma ej som sådana exporteras eller gå till försäljning inom landet, ytterligare omvalsas till högre förädlade tillverkningar av smidesjärn och stål, hava i tab. 4 för undvikande av dubbelräkningar endast upptagits slutsummor för exporterat eller inom riket försålt smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål men ej för hela tillverkningen därav. Denna åtgärd utesluter ej, att i slutsumman för inom landet försålda tillverkningar gömna sig en del dubbelräkningar, ty ett från ett verk till ett annat sålt parti kan av det senare verket hava vidare bearbetats. I vilken utsträckning antydda dubbelräkningar förekomma, låter sig emellertid ej på grundval av den årliga produktionsstatistikens material utreda.

Tillverkningen av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål åren 1913, 1931 och 1932.

Varuslag	1913			1931			1932		
	Totala kvantiteten Ton	Därav för export %	Värde å tillverkningarna 1 000 kr.	Totala kvantiteten Ton	Därav för export %	Värde å tillverkningarna 1 000 kr.	Totala kvantiteten Ton	Därav för export %	Värde å tillverkningarna 1 000 kr.
Stångjärn och -stål (exkl. stångjärnsavhugg) m. m.	183 602	41·9	32 885	106 072	20·9	28 937	100 648	18·8	27 795
Billets, blooms och andra ämnen än tub- ämnen	332 436	4·4	39 782	380 944	2·0	61 879	361 551	0·4	56 030
Tubämnen, ihåliga ...	27 763	38·3	6 575	17 306	—	3 029	20 059	3·9	3 130
» massiva...	23 675	93·3	3 899	18 056	3·8	2 648	19 140	0·6	2 351
Vinkeljärn, balkar m. m. (inkl. hjulband)	32 777	4·4	5 123	22 999	5·5	4 099	20 687	2·5	3 520
Järnvägsskenor	2 570	—	308	17 201	0·1	2 322	12 785	—	1 720
Skarvjärn och botten- plåtar	574	—	77	1 147	—	213	2 813	—	523
Axlar	2 236	0·2	412	813	13·1	183	784	8·3	198
Band-, söm- och annat finjärn (inkl. strips)	99 339	43·0	16 559	57 241	18·3	14 295	54 446	18·1	13 385
Valstråd	72 127	46·2	10 830	72 018	28·3	12 874	83 617	19·3	13 324
Rör	30 655	2·6	4 992	39 452	52·9	16 442	48 856	55·9	18 948
Grov- och mediumplåt	24 484	0·7	4 424	17 281	4·0	4 517	15 999	5·4	4 425
Tunnplåt	24 484	0·7	4 424	51 163	3·5	14 576	47 530	3·5	13 760
Stångjärnsavhugg och skrot	25 514	25·8	2 444	149 911	0·3	9 576	141 725	0·3	8 517

Därvid är att märka, att den rubricering, efter vilken uppgiftslämnarna från och med för år 1931 avlämna sina årsrapporter och som återfinnes i tab. 4, på en del punkter avviker från den förut använda. Siffrorna för år 1913 i ovanstående tabell äro därför ej fullt jämförbara med de senaste årens. Rör redovisades tidigare å blanketten för manufakturvaror. En del i denna berättelse som rör redovisade återfinnas i handelsberättelsen som ihåliga tubämnen. Ett verk har förklarat sig ej kunna lämna uppdelning mellan varm- och kallvalsade rör, varför en del rör av senare slaget ingår i redovisningen ovan.

Av denna och följande tablå framgår, att även i denna avdelning redovisade produkter under året i det stora hela hållit sin ställning från föregående år. Av de viktigare slagen märkes ökning för rör med 23·8 %, valstråd med 16·1 % samt ihåliga och massiva tubämnerna med 15·9 % resp. 6·0 %. Däremot framgår minskning för järnvägsskenor med ej mindre än 25·7 %, vinkeljärn etc. med 10·1 % och tunnplåt med 7·1 %. Sammanlagda kvantiteten vid järnverken producerat för direkt försäljning avsett smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål (stångjärnsavhugg och annat skrot ej inräknat) uppgick 1932 till 365 957 ton, medan kvantiteten år 1931 var 370 206 ton. I uppgifterna om avsaluproduktionen ingår avsalu genom export med 21·3 % resp. 23·2 % år 1932 resp. 1931.

Värdet av järnverkens avsaluproduktion av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål samt gjutgods, manufakturvaror och mekaniska verkstadsprodukter framgår av följande sammanställning.

Järnverkens avsaluproduktion av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål m. m. åren 1913, 1931 och 1932.

	1913 Kronor	1931 Kronor	1932 Kronor
Smitt och pressat järn och stål	8 419 956	5 537 537	4 814 411
Varmvalsat järn och stål:			
Ämnerna	12 059 050	5 450 063	3 999 450
Grov- och mediumjärn	24 413 320	22 933 451	21 053 139
Finjärn	24 102 210	22 971 877	21 351 402
Rör	-	15 855 857	18 892 383
Plåt	8 575 734	17 302 879	15 945 319
Summa	69 150 314	84 514 127	81 241 693
Summa smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål	77 570 270	90 051 664	86 056 104
Manufakturvaror och verkstadsprodukter:			
Tackjärns- och metallgjutgods	1 617 081	1 891 763	1 990 914
Manufakturvaror av järn och stål	17 635 645	28 471 008	26 614 656
Maskingods och övriga verkstadsarbeten	15 717 494	36 103 820	42 451 652
Summa manufaktur och verkstadsprodukter	34 970 220	66 466 591	71 057 222

Totala redovisade värdet av järnverkens till avsalu avsedda tillverkningar av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål, järn- och stålmanufaktur samt mekaniska verkstadsprodukter uppgick följaktligen för redogörelseåret till 157·1 milj. kronor mot 156·5 milj. kronor 1931 och 112·5 milj. kronor 1913. Häre ingår ej värdet av den relativt obetydliga avsalupost vid tillverkningen fallet skrot för omsmältning, som redovisas i tab. 4 mom. 4.

Andra malmer än järnmalm.

Den totala brytningen av s. k. ädlare malmer uppgick, såsom framgår av tab. 6 i tabellverket, under år 1932 till 267 083 ton direkt användbar malm av olika slag med ett sammanlagt värde av 8 316 780 kronor jämte 328 867 ton för anrikning avsedd produkt. Vid 8 anrikningsverk, varav ett även användes för järnmalmsanrikning, framställdes under redogörelseåret av 327 974 ton rågods 62 710 ton slig av skilda slag med ett sammanlagt värde av 3 185 749 kronor. Verken voro för anrikning av enbart annan malm än järnmalm i gång sammanlagt 39 199 timmar.

Under senare år har hela fångsten fördelat sig på de olika produkterna på sätt som framgår av följande sammanställning.

Produktionen av andra malmer än järnmalm åren 1913 och 1928—1932 i ton.

	1913	1928	1929	1930	1931	1932
Silver- och blymalm	3 222	5 687	11 889	10 731	14 844	11 686
Kopparmalm	5 458	56	2 753	3 102	3 609	3 553
Manganmalm	4 001	15 790	14 609	8 679	8 364	4 728
Zinkmalm	50 752	34 101	72 257	69 728	58 972	46 034
Guld-, koppar- och arsenikmalm ...	—	22 728	22 919	21 649	53 668	192 258
Svavel- och magnetkis	34 319	19 996	72 055	60 441	57 609	71 534

Iögonenfallande ökning visar guld-, koppar- och arsenikmalmen från Boliden, där brytningen på ett par år mångdubblats. Årets svavelkisproduktion har under sista tioårsperioden endast överträffats år 1929. Övriga malmer, speciellt mangan- och zinkmalm, visa däremot lägre siffror än de närmast föregående åren.

Fördelningen av 1932 års fångst på direkt användbar malm och slig jämte malmernas värde visas av sammanställningen nedan.

	Direkt användbar malm		Slig		Summa användbar malm	
	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.	Ton	Värde i kr.
Silver- och blymalm	—	—	11 686	1 163 220	11 686	1 163 220
Kopparmalm	—	—	3 553	315 582	3 553	315 582
Manganmalm	3 535	74 100	1 193	70 850	4 728	144 950
Zinkmalm	534	10 680	45 500	1 628 317	46 034	1 638 997
Guld-, koppar- och arsenikmalm ...	192 258	7 500 000	—	—	192 258	7 500 000
Svavelkis	70 756	732 000	778	7 780	71 534	739 780

En i likhet med föregående år gjord reduktion av de ofta mycket olikvärdiga malmerna till innehållen ren metall har givit till resultat nedanstående översikt.

	Guld	Silver	Koppar	Mangan	Zink	Bly	Arsenik	Svavel
	kilogram	ton	ton	ton	ton	ton	ton	ton
I direkt användbar malm ...	4 071	12 496	3 594	1 097	224	—	20 035	27 605
» slig.....	49	8 308	715	578	24 320	7 308	—	358
Summa 1932	4 120	20 804	4 309	1 675	24 544	7 308	20 035	27 963
» 1931	1 917	11 275	1 634	2 675	29 161	8 369	11 182	22 789

I denna tabell har av svavel endast medräknats det, som ingår i såsom svavelkis redovisade malmer²⁾. I övriga malmer redovisas härtill ett svavelinnehåll av 49 987 ton. Dessutom komma 127 ton järn, ingående i manganmalmen och -sligen från Långban. Framför allt må dock erinras om, att jämte de malmer, vilka här betecknats såsom manganmalmer (med tillsammans 1 675 ton ren mangan), flerstädes i mellansvenska bergslagen brytas järnmalmer med stundom mycket betydande manganhalt. Produktionen av dylika uppgick enligt tabb. 1 och 2 under 1932 till 94 147 ton direkt användbar malm och 1 049 ton slig, tillsammans innehållande 5 143 ton ren mangan. Sammanlagt skulle alltså under redogörelseåret ha producerats åtminstone 6 818 ton mangan i olika slags malmer mot 12 543 ton år 1931.

Viktigast som exportvara av hithörande malmer är zinkmalm, varav under året utfördes 46 941 ton med ett värde av 1 871 692 kronor mot 64 947 ton året förut. Utförseln av silver- och blymalm uppgick till 15 776 ton med värdet 1 553 434 kronor mot 12 203 ton år 1931 samt av arsenikmalm till 8 000 ton med värdet 640 000 kronor mot 16 140 ton år 1931.

¹⁾ Den i fjolårets berättelse lämnade uppgiften rättas härmed. Koppariinnehållet i direkt användbar svavelkis uppgick till 778 ton.

²⁾ De motsvarande siffrorna för närmast föregående år voro: 1927 27 264 ton (varav 26 750 ton i direkt användbar malm), 1928 7 848 ton (7 014 ton), 1929 27 498 ton (22 619 ton), 1930 23 404 ton (16 038 ton) och 1931 22 789 ton (16 258 ton).

Andra metaller än järn samt diverse närstående bergverksprodukter.

De i följande sammanställning upptagna totalkvantiteterna ädlare metaller utgöra rikets årsproduktion oavsett tillverkningsställe och utgångsmaterial, medan i tabellavdelningens tab. 5 endast redovisas produkter, framställda vid de i denna berättelse under rubriken »andra metallframställningsverk o. d.» inräknade företagen.

Tillverkningen av andra metaller än järn åren 1913 och 1928—1932.

Å r	Guld		Silver		Platina (ur skrot)	Raffinadkoppar	
	Totala tillverk- ningen	Därav ur skrot	Totala tillverk- ningen	Därav ur skrot		Totala tillverk- ningen	Därav ur skrot
	K i l o g r a m					T o n	
1913	30 574	5 000	1 137	100	—	4 215	—
1928	—	—	—	—	2	3 629	233
1929	—	—	—	—	3	4 925	177
1930	—	—	—	—	2	5 788	265
1931	—	—	109	109	3	3 005	151
1932	151	—	3	3	1	3 289	151

Å r	Frisk- och raffinadbly		Handels- och finzink		Metallisk kobolt	Aluminium (ur skrot)	Tenn (ur skrot)
	Totala tillverkningen	Därav ur skrot	Totala tillverkningen	Därav ur skrot			
	T o n						
1913	1 235	—	2 115	—	—	—	—
1928	16	16	5 139	33	3	3	3
1929	72	72	4 772	54	5	3	3
1930	7	7	4 205	79	—	5	4
1931	24	24	93	93	—	14	10
1932	39	39	142	142	—	5	5

Under året har guldframställning kommit i gång vid smältverket å Rönn-skär. I övrigt har som synes endast koppar framställts ur malm under året med en jämfört med 1931 något ökad kvantitet, medan samtliga övriga ovan redovisade metaller erhållits ur skrot. Någon framställning av bly och zink ur inhemska malmer har sålunda ej heller under 1932 ägt rum.

Vid anläggningar, inordnade i bergsberättelsens grupp »andra metallframställningsverk o. d.», framställdes 1932 förutom i sammanställningen ovan ingående fabrikat bl. a. vissa närstående tillverkningar, nämligen 93 ton kopparskärsten, 4 093 ton cementkoppar, 209 ton råkoppar, 3 354 ton bessemerkoppar, 9 ton guld-, silver- och kopparhaltigt anodslam samt 49 ton koboltslam (samtliga halvprodukter), vidare 266 ton raffinad(koppar-)slagg samt 16 ton pulveriserad brunsten. Dessutom må nämnas 150 ton zinkoxid och 178 ton vismutmateriel (konverterdamm).

Stenkol, eldfast lera och klinkerlera.

Stenkolsproduktionen uppnådde under 1932 en kvantitet av 333 076 ton, vilket innebär en minskning på 2·9 % i förhållande till 1931. Produktionen utgör dock endast c:a 7 % av landets totala konsumtion, beräknad såsom summan av importöverskottet och den inhemska produktionen. Produktionen av eldfasta leror och klinkerlera har de två senaste åren nedgått avsevärt, under 1932 med ej mindre än 47·9 % resp. 62·4 %.

Produktionen av stenkol och leror åren 1913 och 1928—1932 i ton.

Å r	Stenkol	Därav stenkol			Eldfast lera	Klinkerlera
	Totala kvantiteten	N:o 1	N:o 2	N:o 3		
1913.....	363 965	177 481	144 311	42 173	136 944	50 936
1928.....	358 513	175 430	119 098	63 985	176 603	36 612
1929.....	394 975	202 232	132 203	60 540	215 146	29 545
1930.....	397 960	231 306	94 241	72 413	224 734	38 686
1931.....	343 197	186 333	108 607	48 257	122 235	25 737
1932.....	333 076	179 385	121 051	32 640	63 628	9 689

Stenkolsproduktionen redovisas ovan fördelad på tre olika kvaliteter: n:o 1 med ett effektivt värmevärde av 4 800—5 600 värmeenheter och med askhalt till och med 13 %, n:o 2 med 3 900—4 600 värmeenheter och med askhalt från 14 till och med 35 % och n:o 3 med omkring 2 700 värmeenheter och med askhalt från 36 till och med 55 %.

Genomsnittliga brytningen under jord av berg, stenkol och lera per arbetare utgjorde 1932 enligt sammanställningen nedan 623 ton mot 615 ton 1931.

År	Brytningsmängd berg, stenkol och lera under jord Ton	Antal arbetare under jord	Ton per arbetare
1931	582 599	947	615
1932	500 170	803	623

Den totala brytningsmängden är likväl större än vad ovanstående siffror utvisa, enär även betydande, merendels obestämbara, kvantiteter sandsten och skiffer brytas men kvarlämnas som fyllning i gruvorna.

Oarbetad sten och stenarbeten.

Stenindustrin, som under 1931 gick katastrofalt tillbaka, lyckades 1932 som helhet betraktad ej ens uppnå 1931 års låga nivå. Gatsstensproduktionen, 445 444 ton, överträffade dock föregående års siffra på 392 076 ton med 14 %. Den under år 1931 begynnande förskjutningen i produktionen har under året ytterligare accentuerats. Smågatsstensproduktionen har, gynnad av stora statsbeställningar, nära fördubblats under året, medan storgatsstensproduktionen nedgått med 38 %. Under året utgjordes 67 % av produktionen av smågatssten, medan motsvarande siffra år 1930 var endast 27 %. Den maskinslagna stenen, som numera endast utgör en obetydlig del av all gatsten, nedgick till mindre än hälften mot år 1931. Exportsiffrorna voro under 1932 än ogynnsammare än året förut och visade en nedgång från 300 885 ton till 252 114 ton, av vilka ungefärligen en tredjedel gick till vardera Frankrike och Belgien. Kantstensproduktionen nedgick med ytterligare 23 % från 53 495 ton till 41 034 ton,

Stenbrottens och stenhuggeriernas avsaluproduktion länsvis år 1932.

L ä n	Granit och gnejs			Svarta och gröna graniter		Täljsten	Skiffer
	Block- sten och krossad sten	Gatsten	Andra arbeten	Block- sten	Arbetad sten	Arbetad sten, alla slag	
	Ton	Kronor		Ton	Kronor		
Stockholms stad	—	—	56 516	—	12 492	—	—
Stockholms län	30 070	99 965	445 789	—	6 585	—	—
Uppsala län	—	2 330	36 130	—	6 750	—	—
Södermanlands län	38	10 325	82 820	—	1 230	—	—
Östergötlands län	201	20 500	75 518	—	50 317	—	1 700
Jönköpings län	5 487	24 390	157 492	5 089	66 289	24 186	—
Kronobergs län	150	6 212	102 546	6 564	146 591	—	—
Kalmar län	3 962	265 931	386 272	—	1 377 049	—	—
Blekinge län	300	1 085 114	245 061	5 459	262 247	—	—
Kristianstads län	125 115	101 709	133 013	23 186	62 456	—	—
Malmöhus län	232 235	3 500	351 040	—	55 439	—	—
Hallands län	27 469	389 345	401 117	—	2 700	—	—
Göteborgs och Bohus län...	56 548	6 109 637	1 474 643	—	39 930	—	13 259
Älvsborgs län	16 903	39 582	277 934	—	17 575	—	—
Skaraborgs län	3 893	13 721	189 842	—	4 925	—	9 598
Värmlands län.....	15 860	14 372	169 535	—	10 723	—	5 888
Örebro län	—	4 494	69 923	—	2 340	—	296 000
Västmanlands län	245	17 610	56 460	—	14 033	—	14 284
Kopparbergs län	3 020	18 537	52 578	—	1 539	—	—
Gävleborgs län	—	—	45 350	—	—	—	—
Västernorrlands län.....	20	19 070	22 745	—	—	—	—
Jämtlands län	6 324	—	4 000	—	—	439 000	—
Västerbottens län	400	—	7 200	—	—	—	—
Norrbottnens län	3 950	3 621	50 694	—	8 100	—	—
Hela riket 1932	532 190	8 249 965	4 894 218	40 298	2 149 310	463 186	340 709
» » 1931	588 755	7 698 837	5 943 930	39 715	2 247 102	389 750	306 456

L ä n	Sandsten, kvart- sit och flinta		Kalksten, dolomit och marmor				Fält- spat	Kvarts
	Råsten och krossad sten	Arbetad sten, alla slag	Råsten och krossad sten	Kalk- stens- mjöl	Arbeten av			
					Kalksten och dolomit	Marmor		
	Ton	Kronor	Ton		Kronor		Ton	
Stockholms stad	—	—	—	—	107 538	894 813	—	—
Stockholms län	—	—	—	—	17 008	125 957	5 639	17 392
Uppsala län	—	—	171	—	16 300	20 100	—	—
Södermanlands län	—	—	2 058	—	430	655 600	—	—
Östergötlands län	6 197	18 900	842	—	66 307	415 470	680	35
Jönköpings län	—	—	—	—	4 004	50 404	—	—
Kalmar län	—	—	654	455	276 110	—	—	—
Gotlands län	30	58 805	395 969	785	21 191	27 620	—	—
Blekinge län	—	—	—	1 006	—	—	—	—
Kristianstads län	10 628	—	477	13 104	28 274	—	—	—
Malmöhus län	78 510	39 550	81 675	10 667	14 565	286 482	—	—
Hallands län	—	—	—	—	—	3 100	200	1 052
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	372 559	1 878	7 691
Älvsborgs län	4 337	—	130	—	1 140	17 230	1 691	19 549
Skaraborgs län	791	—	7 548	—	222 732	—	—	—
Värmlands län	—	—	2 066	—	2 650	23 873	—	—
Örebro län	—	—	18 015	532	456 050	230 227	1 250	100
Västmanlands län	—	—	8 182	—	—	71 010	7 586	3 317
Kopparbergs län	28	8 100	9 066	3 432	2 000	—	—	2 062
Gävleborgs län	—	3 980	2 187	—	—	23 164	—	—
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	44 391	—	—
Jämtlands län	—	—	5 811	832	440 358	—	—	—
Västerbottens län	—	—	—	—	—	6 200	—	—
Hela riket 1932	100 521	129 335	534 851	30 813	1 676 657	3 268 200	18 924	51 198
» » 1931	105 788	151 492	639 645	36 640	1 920 446	4 459 235	28 516	48 764

makadamtillverkningen med 10 %. Blocksten av vanliga (röda och grå) graniter minskade även med 10 %, medan siffran för svarta och gröna graniter i stället något ökade. Värdesiffran för arbeten av kalksten och dolomit samt för arbeten av marmor har sjunkit med 13 % resp. 27 %. Brytningen av fältspat har minskat med en tredjedel, medan kvartsbrytningen ökat med 5 %. Vad slutligen kalkbruken beträffar, kan minskning i produktionssiffrorna konstateras för såväl periodiskt bränd kalk som kalk, framställd genom kontinuerlig bränning. Denna minskning är större för den periodiskt brända kalken (ungefär en sjättedel) än för den kontinuerligt brända (ungefär en fjortondel). Med undantag för år 1930 har den kontinuerliga bränningen under senare år vunnit terräng på bekostnad av den periodiska. För periodisk bränning användes under redogörelseåret 534 fältugnar samt 18 kalkfyrar och jordugnar, för kontinuerlig bränning 77 schaktugnar och 6 ringugnar jämte 2 roterande brännugnar, 5 dolomitugnar och 1 rekuperativ ugn. Uppgifterna om ugnarna avse liksom produktionsuppgifterna ovan framställningen vid de egentliga kalkbruken. För industriens eget behov brännes kalk vid en del sulfatmasse- och superfosfatfabriker samt sockerbruken. Från dessa ha för första gången uppgifter om bränningen infordrats, och återfinnas produktionssiffrorna i not 3 till tab. 7. Vid sulfatmasse- och superfosfatfabrikerna redovisas 26 schaktugnar och 3 ringugnar, vid sockerbruken 25 schaktugnar.

Till den årliga bergverksstatistiken insamlas alltjämt uppgifter rörande den totala brytningskvantiteten av vissa bergarter, men dessa data publiceras fr. o. m. 1928 års berättelse icke i tabellbilagan. För redogörelseåret äro dessa totala brytningsmängder följande: alunskiffer 220 756 ton (därav 218 605 ton till bränsle), täljsten 4 480 ton, sandsten 11 357 ton, kvartsit 94 353 ton, flinta 13 226 ton, kalksten 1 990 182 ton (därav 117 175 ton kalkmargel, använd för cementfabrikation), marmor 5 708 ton och krita 23 672 ton.

B) Råmaterial och bränsle samt drivkraft.

Råmaterial och bränsle.

I vidstående tablå ha sammanställts uppgifter angående åtgången av vissa råmaterial inom järn- och metalltillverkningens olika huvudgrenar 1932, och äro här under rubrikerna »ferrolegeringar» och »götmetall» även inräknade smärre kvantiteter förbrukningsartiklar, vilka konsumerats för tillverkningen av hit hörande produkter vid några anläggningar, som ej äro hänförliga till bergverk.

Konsumtionen av järnmalm (styckemalm) samt briketter och sinter har, såsom framgår av tabellen, i samband med den minskade tackjärnsproduktionen nedgått. Även sligförbrukningen vid tackjärnsframställningen har minskats, men totalförbrukningen av slig har ökats på grund av konsumtionen vid den återupptagna järnsvampsframställningen. Avsevärd ökning vid götframställningen visar förbrukningen av köpt skrot, såväl kvalitets- som ordinärt, medan förbrukningen av tackjärn och järnsvamp minskats. Av manganmalm ha legeringsverken ej använt mer än två tredjedelar mot föregående år, medan krommalmskonsumtionen ökat. Vid framställningen av bessemerkoppar har förbrukats mer än tre gånger så mycket kopparhaltigt arsenikmalm som 1931.

En närmare specifikation av vid götmetallframställningen åtgångna legeringar, enligt tablån sid. 27 utgörande 7 810 ton, samt metaller lämnas å sid. 28 (av de 36 ton ferrolegeringar, vilka använts vid tackjärnssmältning i annan ugn, äro 8 ton låg- och 20 ton högprocentigt kiseljärn samt 8 ton manganjärn; av de 33 ton, som använts vid framställning av vanligt blästertackjärn, äro 11 ton högprocentigt kiseljärn, 20 ton manganjärn, 1 ton kromjärn och 1 ton volframjärn; av de 427 ton, som redovisas vid framställning av ferrolegeringar, äro 18 ton lågprocentigt kiseljärn och 409 ton kromjärn; de 86 ton ferrolegeringar,

Åtgången av vissa råmaterial vid järnverk samt andra metallframställningsverk
o. d. år 1932 i ton.

Slag av framställning	Järnmalm	Järnmalmsslåg	Briketter	Sinter	Manganmalm	Andra malmer o. d.	Tackjärn	
			av järnmalmsslåg				träkols-	koks-
Tackjärn	250 260	22 340	10 610	154 928	711	3	29	93
därav vid framställning av:								
elektrotackjärn i masugn ...	62 482	6 698	—	13 406	¹⁾ 301	⁵⁾ 3	—	—
elektrotackjärn i annan ugn ...	13	8	—	—	—	—	29	93
kokstackjärn ...	93 665	—	—	32 337	—	—	—	—
annat tackjärn ...	94 100	15 634	10 610	109 185	²⁾ 410	—	—	—
Ferrolegeringar ...	25	173	—	—	³⁾ 4 749	⁶⁾ 19 214	30	—
Järnsvamp	—	13 085	—	362	—	—	—	—
Smältstycken och råskenor	—	—	—	—	—	—	8 906	—
Götmetall	11 971	87	414	512	⁴⁾ 340	⁷⁾ 458	154 048	61 424
Övriga järnverksprodukter	—	—	—	—	—	—	11 917	2 029
Andra metaller o. d. ...	—	—	—	—	¹⁾ 16	⁸⁾ 328 770	—	—
Summa 1932	262 256	35 685	11 024	155 802	5 816	348 445	⁹⁾ 174 930	¹⁰⁾ 63 546
» 1931	409 368	27 503	15 632	208 530	8 897	216 707	196 262	95 220

Slag av framställning	Järnsvamp	Gjutjärnskrot	Smidesskrot			Ferrolegeringar	Slagg	Kalksten och dolomit	Kvarts	Elektroder
			eget	köpt						
				kvalitets-	ordinärt					
Tackjärn	—	1 612	1 572	—	3 272	69	10 047	55 042	123	388
därav vid framställning av:										
elektrotackjärn i masugn ...	—	141	7	—	1 111	—	¹²⁾ 2 129	11 728	36	352
elektrotackjärn i annan ugn ...	—	976	1 123	—	—	36	10	75	4	36
kokstackjärn...	—	305	—	—	1 026	—	6 891	27 899	—	—
annat tackjärn ...	—	190	442	—	1 135	33	1 017	15 340	83	—
Ferrolegeringar ...	98	—	26	1 392	1 251	427	128	3 368	19 061	1 557
Järnsvamp	—	—	—	—	—	—	—	1 434	—	3
Smältstycken och råskenor	—	46	266	473	438	—	—	—	20	—
Götmetall	3 356	20 563	153 543	26 243	156 396	7 810	¹³⁾ 334	27 884	15 160	570
Smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål.....	—	—	237	1 485	—	—	—	14	1 100	—
Övriga järnverksprodukter	6	11 160	262	—	69	86	—	150	¹⁴⁾ 491	12
Andra metaller o. d. ...	—	—	—	—	3 383	—	—	1 746	16 390	—
Summa 1932	3 460	33 381	155 906	29 593	¹¹⁾ 164 809	8 392	10 509	89 638	52 345	¹⁵⁾ 2 530
» 1931	4 599	29 427	171 688	28 085	119 075	8 041	13 091	117 865	57 309	2 763

¹⁾ Inhemsk. — ²⁾ Inhemsk, varav 15 ton slig. — ³⁾ Därav 1 930 ton inhemsk malm och 540 ton inhemsk slig samt 2 279 ton utländsk malm. — ⁴⁾ Inhemsk, varav 175 ton slig. — ⁵⁾ Krommalm (utländsk). — ⁶⁾ Därav 18 746 ton krommalm, 79 ton molybdenmalmsslåg och 389 ton volframalm (utländska). — ⁷⁾ Därav 401 ton krommalm och 57 ton volframalm (utländska). — ⁸⁾ Därav 2 418 ton inhemsk och 797 ton utländsk kopparmalmsslåg, 215 573 ton inhemsk kopparhaltig arsenikmalm, 563 ton utländsk svavelkis samt 1 872 ton kisbränder av inhemskt och 107 547 ton av utländskt ursprung. — ⁹⁾ Därav 122 325 ton blästertackjärn och 52 605 ton elektrotackjärn. — ¹⁰⁾ Därav 53 272 ton svenskt och 10 274 ton utländskt. — ¹¹⁾ Därav 24 431 ton direkt importerat. — ¹²⁾ Därav 631 ton manganslagg. — ¹³⁾ Därav 8 ton vanadinslagg. — ¹⁴⁾ Därav 9 996 ton kvartsit. — ¹⁵⁾ Därav 1 251 ton kolektroder, 516 ton grafit elektroder och 763 ton elektrodmasa.

vilka i tablån redovisas på rubriken »Övriga järnverksprodukter», utgöra: 16 ton låg- och 36 ton högprocentigt kiseljärn, 14 ton manganjärn, 11 ton kromjärn och 9 ton fosforjärn.

<i>Ferrolegeringar:</i>	<i>Ton</i>	<i>Metaller:</i>	<i>Ton</i>
Fosforjärn.....	6	Aluminium	47
Kiselaluminiummanganjärn	6	Kobolt	4
Kiseljärn, hållande högst 15 % kisel.....	231	Koppar	24
" " mer än 15 % kisel... 1 437	1 437	Nickel	448
Kiselmanganjärn	334		
Koboltjärn	1		
Kromjärn	2 357		
Mangan- (och spegel-) järn.....	3 269		
Molybdenjärn	33		
Titanjärn	5		
Vanadinjärn	10		
Volframjärn	121		

Av ferrolegeringar är minskningen störst för mangan- (och spegel-) järn samt kiseljärn, medan kromjärnsförbrukningen ökat. — Nickelkonsumtionen har däremot i motsats till de närmast föregående åren minskats.

Förutom här redovisade förbrukade råmaterial ha bl. a. uppgivits åtgångna vid framställning av tackjärn 12 ton apatit, vid tillverkning av ferrolegeringar 49 ton bauxit, 111 ton alundum, 88 ton magnesit, 1 ton flusspat och 4 311 ton bränd kalk, vid produktion av götmetall 178 ton valsade ämnen för omsmältning, 82 ton smältstycken, 11 440 ton bränd kalk, 1 ton kalciummolybdat, 14 ton kiselkalcium, 8 ton flusspat och 36 ton sandstensflis samt vid metallframställning 16 685 ton koksalt och 87 ton kopparskrot av inhemskt ursprung. Vid järnverken ha tillsammans redovisats 7 441 ton kvarts-, kvartsit- och silikategel, 2 819 ton chamottetegel samt 1 016 ton magnesitteg. Vid ett järnverk ha redovisats såsom mellanstadium vid elektrostålproduktionen 13 038 ton bessemermetall, insatt flytande i ugnarna, vid ett annat 91 ton bessemermetall överförda till martinugn i flytande tillstånd.

Slutligen må påpekas, att de under rubriken »Övriga järnverksprodukter» vid järnverken redovisade kvantiteterna råmaterial icke göra anspråk på fullständighet.

Vid samtliga bergverk redovisades följande förbrukning av smörjmedel: maskin- och cylinderoiljor 1 012 239 kg, automobiloljor 34 194 kg, konsistensfett (inkl. kullagerfett) 210 575 kg samt transformatorolja 10 247 kg. Förbrukningen av flotationsoljor redovisas med 36 785 kg, av hårdningsoljor med 20 900 kg.

En allmän översikt över bergverkens förbrukning av bränsle 1932 lämnar tabellen å sid. 29, medan den första tablån över träkolförbrukningen å sid. 30 är byggd på särskilda, specificerade uppgifter angående konsumtionen av träkol vid tillverkning av järn- och stålvaror. Att kvantitetssiffrorna i de båda tabellerna ej överensstämma, beror dels på olika beräkningssätt från uppgiftslämnarnas sida (t. ex. med, resp. utan avstybbning), dels på att i sistnämnda tabell äro inräknade vissa kvantiteter träkol, förbrukade för tillverkning av bergverksprodukter vid några företag, som ej hänföras till bergverk, vilka kvantiteter jämte andra bränslemedel, som åtgått för dylik tillverkning vid anläggningar av denna kategori, även äro redovisade under rubrikerna »ferrolegeringar» och »götmetall» i tablån å följande sida (jfr ovan angående råmaterial). I den andra tablån å sid. 30 lämnas uppgifter länsvis för i industriberättelsen redovisad produktion av träkol. Siffrorna i tabellen å sid. 29 angående bränslekonsumtionen inom vissa särskilda grenar av järnindustrien samt vid brikett- och sinterframställningen äro också närmast baserade på avgivna specialuppgifter.

Bland de för brikettering och sintring upptagna bränslemedlen ingår även det bränsle, som åtgått vid tillverkning av sinter av purple-ore.

Bränslekonsumtionen vid bergverken år 1932.

	Stenkol (inkl. stybb och briketter)	Koks	Koks- stybb	Torv- bränsle	Träkol	Träkols- stybb
	T o n			Hektoliter		
Järngruvor	2 456	995	7 855	—	13 369	239 140
därav vid brikettering och sintring...	640	22	7 855	—	2 420	239 140
Andra malmgruvor	568	923	—	—	320	—
Järnverk	244 025	102 509	17 071	226	8 677 265	50 056
vid framställning av:						
tackjärn	215	81 077	—	—	8 171 014	18 093
därav: elektrotackjärn i masugn	—	2 014	—	—	1 065 815	—
» i annan ugn	—	43	—	—	949	1 623
kokstäckjärn	—	78 997	—	—	454	—
annat tackjärn	215	23	—	—	7 112 296	—
ferrolegeringar	531	1 248	8 651	—	149 567	4 833
järnsvamp	2 642	150	7 057	—	12 604	—
smältstycken och råskenor	106	—	—	—	235 163	—
götmetsall	75 960	5 432	412	226	108 089	4 606
smitt och pressat samt varmvalsat						
järn och stål	143 132	3 505	—	—	32 386	4 145
Andra metallframställningsverk o. d.	38 708	1 537	—	—	960	—
Stenkolsgruvor	11 501	—	—	—	—	—
Stenindustriella anläggningar	43 200	6 538	—	9	1 610	—
Summa 1932	340 458	112 502	24 926	235	8 710 524	289 204
» 1931	343 964	166 003	23 898	402	12 410 363	414 057

	Ved i större stycken (kastved)	Annat trä- bränsle	Flytande bränsle	Gas- formiga bränslen	Alun- skiffer	Summa bränsle med reduktion till stenkol ¹⁾
	Kubikmeter	Ton	1 000 m ³	Ton	Ton	Ton
Järngruvor	5 925	2 101	174	1 547	—	17 740
därav vid brikettering och sintring...	—	1 282	22	1 547	—	13 397
Andra malmgruvor	1 552	379	160	—	—	2 090
Järnverk	38 381	262 587	2 598	170 184	—	580 983
vid framställning av:						
tackjärn	398	577	1	—	—	224 547
därav: elektrotackjärn i masugn	—	—	—	—	—	20 234
» i annan ugn	—	85	—	—	—	97
kokstäckjärn	—	—	—	—	—	82 955
annat tackjärn	398	492	1	—	—	121 261
ferrolegeringar	219	—	141	—	—	13 798
järnsvamp	—	—	—	—	—	10 424
smältstycken och råskenor	222	7	—	—	—	4 142
götmetsall	23 260	208 075	1 061	33 860	—	113 477
smitt och pressat samt varmvalsat						
järn och stål	7 752	20 863	854	81 238	—	164 100
Andra metallframställningsverk o. d.	—	—	656	—	—	41 322
Stenkolsgruvor	—	—	15	—	—	11 525
Stenindustriella anläggningar	56 697	4 601	4 802	—	202 114	107 805
Summa 1932	102 555	269 668	²⁾ 8 405 ³⁾ 171 731	202 114		761 465
» 1931	126 128	318 103	4 284	242 422	257 976	907 412

¹⁾ De använda reduktionstalen äro för: koks och koksstybb 1·05; torvbränsle 0·5; träkol och träkolsstybb 0·017; ved i större stycken 0·17; annat träbränsle 0·09; flytande bränsle: bensin 1·6, motor- och pannbrännolja samt fotogen 1·5; gasformiga bränslen: masugns gas 0·15, lysgas 0·72, koksugns gas 0·7; alunskiffer 0·2. — ²⁾ Därav 7 478 ton motor- och pannbrännolja, 203 ton fotogen samt 724 ton bensin. — ³⁾ I siffran 171 731 ingår masugns gas med 166 235, lysgas med 264 och koksugns gas med 5 232.

Träkolsförbrukningen vid verk med framställning av järn och stål år 1932.

L ä n	Träkol av skogs- och stubbved	Träkol av sågverksribb	Summa	Värde i kronor	Medel- värde per hl i kronor
	H e k t o l i t e r				
Stockholms län	100	—	100	80	0·80
Uppsala län	7 585	4 312	11 897	10 103	0·85
Södermanlands län	41 350	15 500	56 850	28 445	0·50
Östergötlands län	143 224	118 304	261 528	122 419	0·47
Jönköpings län	3 984	81 297	85 281	49 948	0·59
Kronobergs län	—	135	135	148	1·10
Blekinge län	—	6 349	6 349	3 800	0·60
Malmöhus län	—	250	250	200	0·80
Älvsborgs län	1 123	29 550	30 673	19 630	0·64
Värmlands län	1 026 157	121 533	1 147 690	1 186 659	1·03
Örebro län	1 368 314	264 537	1 632 851	1 343 505	0·82
Västmanlands län	1 548 486	294 041	1 842 527	1 433 199	0·78
Kopparbergs län	884 282	34 280	918 562	828 090	0·90
Gävleborgs län	2 911 072	113 815	3 024 887	2 478 232	0·82
Västernorrlands län	9 000	94 200	103 200	51 190	0·50
Hela riket	7 944 677	1 178 103	9 122 780	—	—
Värde i kronor	6 784 909	770 739	—	7 555 648	—
Medelvärde per hl i kronor	0·85	0·65	—	—	0·83

Tillverkningen av ugnskolade skogskol samt träkol av sågverksribb år 1932.

L ä n	Ugnskolade träkol av skogs- och stubbved	Träkol av sågverksribb		Summa	Värde i kronor	Medel- värde för denna produk- tion per hl i kronor
		Milkolade	Ugnskolade			
	H e k t o l i t e r					
Stockholms län	—	66 120	—	66 120	21 269	0·32
Uppsala län	—	218 490	—	218 490	99 840	0·46
Södermanlands län	—	28 134	—	28 134	11 356	0·40
Östergötlands län	—	101 996	—	101 996	32 525	0·32
Jönköpings län	—	19 340	—	19 340	6 279	0·32
Kronobergs län	—	42 760	—	42 760	17 692	0·41
Kalmar län	—	71 820	—	71 820	25 685	0·36
Kristianstads län	109 090	—	—	109 090	156 000	1·43
Skaraborgs län	—	3 000	—	3 000	1 900	0·63
Örebro län	—	112 048	—	112 048	46 189	0·41
Västmanlands län	—	63 161	125 246	188 407	70 931	0·38
Kopparbergs län	610 244	74 769	580 192	1 265 205	802 452	0·63
Gävleborgs län	657 576	113 610	53 527	824 713	550 327	0·67
Västernorrlands län	—	37 150	—	37 150	21 960	0·59
Jämtlands län	—	114 739	—	114 739	50 704	0·44
Västerbottens län	—	94 180	—	94 180	49 101	0·52
Norrbottnens län	—	37 905	—	37 905	15 492	0·41
Hela riket	1 376 910	1 199 222	758 965	3 335 097	—	—
Värde i kronor	1 158 034	502 058	319 610	—	1 979 702	—
Medelvärde per hl i kronor	0·84	0·42	0·42	—	—	0·59

Medelinköpspriset för förbrukade träkol utgjorde som synes 0.83 kr. per hl, vilket utgör en sänkning på ej mindre än 11 öre per hl sedan 1931.

I likhet med föregående år ha vissa beräkningar gjorts i syfte att erhålla ett enhetligt mått på bergverkens totala konsumtion av bränslemedel. Resultatet av dessa beräkningar framgår av sista kolumnen i tabllan å sid. 29. Redogörelseårets totala bränsleförbrukning skulle i enlighet härmed motsvara omkr. 761 000 ton stenkol, d. v. s. representera ett värmevärde av c:a 5 100 miljarder kalorier, vilket innebär en minskning på ungefär 16 % liksom föregående år. Givetvis kan ej vid detta slags beräkningar hänsyn tagas till det ganska växlande värmevärdet hos olika kvaliteter av ett och samma bränsleslag. Den erhållna totalsiffran kan regelbundet anses något för hög, enär »stenkol» vid här ifrågavarande räkneoperationer genomgående anses betyda prima engelska kol, medan i verkligheten inom flera produktionsgrenar stenkol med betydligt lägre värmevärde förbrukas, såsom vid stenkolsbrytningen och järnsvampstramställningen, där nästan uteslutande svenska kol användas.

Den under året minskade verksamheten inom de flesta grenar av bergshanteringen återspeglar sig i minskade siffror för bränsleåtgången inom alla huvudgrenar av verksamheten utom för andra metallframställningsverk och stenkolsgruvorna. Relativt störst är denna minskning vid järngruvorna — över halva minskningen här faller dock på brikettering och sintring av purpleore, som inräknas under denna rubrik — och järnverken, vilka trots en nedgång med nära 18 % i förhållande till 1931 dock redovisa 76 % av bergverkens totala bränsleförbrukning. Denna minskning i bränsleåtgången vid järnverken är naturligtvis liksom för tillverkningarna mest utpräglad för tackjärnet. Samtliga olika bränsleslag ha drabbats av minskning utom koksstybb samt motor- och pannbrännolja. Ökningen av sistnämnda slag beror på omläggning till oljeeldning vid några större kalkbruk.

De vid tillverkning av tråköls-koks-tackjärn förbrukade råvarorna och bränslemedlen äro i tabb. å sidd. 27 och 29 inräknade under rubr. »elektrotackjärn i masugn». En närmare redogörelse för åtgången av bränsle- och reduktionsmedel vid olika slag av tackjärnsframställning följer här nedan.

	Kvantitetsgrund och bränsleslag	Total- förbrukning	Medelförbrukning per ton tillverkat tackjärn
Elektrotackjärn i masugn: med enbart träkol	hl träkol	691 207	22·1 hl
" " " träkol-koks	" "	374 608	.
	ton koks	2 014	
	" "	43	
Elektrotackjärn i annan ugn	hl träkol	949	.
	" träkolsstybb	1 623	
Kokstäckjärn	ton koks	78 997	1·05 ton
Träkolstäckjärn i vanlig masugn	hl träkol	7 112 296	52·7 hl

Medelförbrukningen av träkol vid framställning av vanligt blästertackjärn var 1932 52·7 hl per ton mot 50·8 år 1931.

Nedan meddelas liksom i föregående berättelse en sammanställning över bergverkens konsumtion av elektrisk energi för elektrotermiska ändamål med fördelning på fyra huvudrubriker.

	1 000 kWh
Tackjärnsmältning i elektrisk masugn	134 621
» » annan elektrisk ugn.....	2 137
Stålmältning	95 597
Smältning av ferrolegeringar.....	176 135
Summa	408 490

Totalsiffran, som — efter att ha varit nästan oförändrad åren 1928—1930 — under 1931 nedgick med 24 %, minskade under året med ytterligare 16 %. För stålsmältning framgår visserligen ånyo ökning i energiförbrukningen, men denna ökning är relativt obetydlig jämförd med den stora minskningen vid elektrisk tackjärnsmältning och smältning av ferrolegeringar (44 resp. 43 milj. kWh). Av hela förbrukningen kom omkr. 43 % på ferrolegeringsframställning (45 % år 1931), 33 % på tackjärnssmältning (37 % år 1931) och 23 % på stålsmältning (18 % år 1931).

Drivkraft.

En översikt över den under 1932 vid bergverken använda drivkraften meddelas i tabblan nedan.

Olika slag av motorer och deras fördelning på olika slag av bergverk år 1932.

	Gruvor, anriknings- och briketterings- verk		Järnverk		Andra metall- framställnings- verk o. d.		Sten- industriella anläggningar		Summa hkr
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	
För omedelbar maskindrift:									
Vattenhjul	2	35	14	499	—	—	2	45	579
Vattenturbiner	5	410	139	23 056	—	—	3	87	23 553
Ångmaskiner	11	650	12	14 425	—	—	59	1 217	16 292
Olje- och gasmotorer ..	7	158	4	245	—	—	107	1 983	2 386
Elektriska motorer ..	2 783	100 745	9 600	226 882	656	9 163	1 612	21 910	358 700
Summa 1932	2 808	101 998	9 769	265 107	656	9 163	1 783	25 242	401 510
» 1931	2 919	106 670	9 327	256 795	450	6 523	1 771	26 602	396 590
För elektrisk generatordrift:									
Vattenturbiner	38	7 274	155	195 521	1	15	1	150	202 960
Ångmaskiner	—	—	3	650	—	—	—	—	650
Ångturbiner	1	130	9	11 262	1	1 900	1	7	13 299
Olje- och gasmotorer ..	2	465	6	5 230	—	—	3	335	6 030
Summa 1932	41	7 869	173	212 663	2	1 915	5	492	222 989
» 1931	50	9 134	170	201 563	1	15	9	1 232	211 944

Av den för omedelbar maskindrift använda kraften kommo ungefär två tredjedelar (66,0 %) på järnverken, medan gruvor, anriknings- och briketteringsverk tillsammans representerade över en fjärdedel (25,4 %). Av denna sistnämnda kraft, som synes utgörande 101 998 hästkrafter, användes för uppföring och pumpning 22 080, för borrhning 18 132 och för andra ändamål 42 425 hästkrafter, varjämte vid anrikning redovisats 15 559 samt vid brikettering och sintring 3 802 hästkrafter.

Fördelningen av drivkraften på de särskilda länen framgår av följande sammandrag, vari redovisas det effektiva hästkrafttalet hos såväl de för omedelbar drift som de för drivande av elektricitetsgeneratorer använda motorerna.

Drivkraftens fördelning länsvis år 1932.

L ä n	Vattenhjul	Vatten- turbiner	Ångmaskiner	Ångturbiner	Ölje- och gas- motorer	Summa primärmotorer	Elektriska motorer
Hästkrafter							
Stockholms stad	—	—	—	—	—	—	302
Stockholms län	—	—	—	—	75	75	1 279
Uppsala län	100	1 550	—	—	15	1 665	9 057
Södermanlands län	—	2 215	—	—	4 550	6 765	7 843
Östergötlands län	70	3 250	6	—	230	3 556	8 816
Jönköpings län	—	15	195	—	165	375	490
Kronobergs län	—	—	—	—	55	55	867
Kalmar län	—	—	121	—	130	251	2 844
Gotlands län	—	—	140	—	41	181	1 588
Blekinge län	25	1 140	1 180	—	221	2 566	3 615
Kristianstads län	20	—	480	—	261	761	4 050
Malmöhus län	5	—	720	137	198	1 060	8 262
Hallands län	—	—	25	—	95	120	3 104
Göteborgs och Bohus län	—	17	135	—	762	914	1 789
Älvsborgs län	—	1 800	—	—	82	1 882	13 417
Skaraborgs län	—	—	—	—	8	8	1 008
Värmlands län	180	99 445	—	—	15	99 640	23 851
Örebro län	80	18 029	275	3 727	230	22 341	32 681
Västmanlands län	59	15 898	190	1 835	160	18 142	35 415
Kopparbergs län	—	75 977	12 150	—	323	88 450	92 754
Gävleborgs län	40	7 027	1 325	5 700	600	14 692	51 620
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	—	30
Jämtlands län	—	150	—	—	120	270	1 096
Västerbottens län	—	—	—	1 900	20	1 920	10 324
Norrbottnens län	—	—	—	—	60	60	42 598
Hela riket 1932	579	226 513	16 942	13 299	8 416	265 749	358 700
” ” 1931	626	219 085	17 361	10 244	9 813	257 129	351 405

C) Arbetsgivare och personal.

Arbetsgivare.

Fördelningen av de under 1932 i gång varande bergverken efter olika kategorier av arbetsgivare framgår av nedanstående tablå. Under rubriken

Bergverkens fördelning efter arbetsgivare år 1932.

	Bergverk, vid vilka rörelsen bedrivits av										Summa	
	enskild person		aktie- bolag		annat bolag		ekonomisk förening		kommun		staten	
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Järngruvor	1	1·7	51	89·5	5	8·8	—	—	—	—	57	100·0
Andra malm- gruvor	—	—	10	71·5	2	14·3	1	7·1	—	—	14	100·0
Järnverk	1	1·4	68	97·2	1	1·4	—	—	—	—	70	100·0
Andra metallfram- ställningsverk o. d.	1	25·0	3	75·0	—	—	—	—	—	—	4	100·0
Stenkolsgruvor ...	—	—	6	100·0	—	—	—	—	—	—	6	100·0
Stenindustriella anläggningar ...	167	30·2	295	53·3	53	9·6	22	4·0	15	2·7	1	0·2
Summa 1932	170	24·1	433	61·5	61	8·7	23	3·3	15	2·1	2	0·3
” 1931	180	23·2	491	63·2	68	8·7	22	2·8	14	1·8	2	0·3

»enskild person» hava även förts stärbhus och under rubriken »annat bolag» även intressentskap samt sådana föreningar av antingen aktiebolag sinsemellan eller aktiebolag jämte enkla bolag eller enskilda personer, som icke för det ifrågavarande företagens drift bildat särskilt aktiebolag.

För möjliggörande av jämförelser med berättelserna före 1921 års må nämnas, att antalet fältspats- och kvartsbrott, ingående i det anförda antalet stenindustriella anläggningar — en kategori av arbetsställen, som före nyssnämnda är redovisats tillsammans med gruvorna — uppgick till 28.

Personal.

Den under redogörelseåret vid bergverksföretagen anställda *förvaltningspersonalen* redovisas i följande tabell.

Bergverkens förvaltningspersonal år 1932.

	Företagsledare (verkställande direktör, disponent, för- valtare etc.)		Teknisk förvaltnings- personal (före- tagsledaren oräknad)		Kontors- personal		Lager- bokhållare o. d.		Resande i fir- mans tjänst	Summa
	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor	Män	Kvin- nor	Män	
Järngruvor (inkl. an- riknings- och bri- ketteringsverk).....	24	—	253	—	124	10	42	6	—	459
Andra malmgruvor (inkl. anriknings- verk)	6	—	57	1	30	1	6	—	—	101
Järnverk	66	—	1 257	9	1 006	161	45	—	21	2 565
Andra metallfram- ställningsverk o. d.	2	—	77	—	18	3	9	—	—	109
Stenkolsgruvor	6	—	39	—	17	3	3	—	—	68
Stenindustriella an- läggningar	150	1	304	—	161	54	2	—	67	739
Summa 1932	254	1	1 987	10	1 356	232	107	6	88	4 041
» 1931	260	1	1 986	7	1 372	243	140	6	72	4 087

I den för de stenindustriella anläggningarna uppgivna förvaltningspersonalen ingår fältspats- och kvartsbrottens ifrågavarande personal med 5 manliga företagsledare och 6 manliga tekniker samt 1 manlig och 2 kvinnliga kontorister.

Av tabellen å nästa sida framgår, att sammanlagda antalet vid bergverken under 1932 sysselsatta *arbetare* uppgick till 47 149, varav 46 846 män och 303 kvinnor. Av de manliga arbetarna voro 1 259, av de kvinnliga 25 under 18 år. Av samtliga arbetare kom över hälften (52,2 %) på järnverken, medan de stenindustriella anläggningarna representerade över en fjärdedel (28,1 %).

Beträffande uppgifter om personal (samt drivkraft och bränsle) vid järnverken torde observeras, att dessa ej överensstämman med de uppgifter, som i industriberättelsen lämnas under rubriken »verk för framställning av järn och stål». Anledningen är, att under rubriken »järnverk» i föreliggande berättelse även ingår en del verk, vilka vid sidan av järnframställning huvudsakligen driva järnmanufaktur- eller verkstadsrörelse och fördenskull i industriberättelsen förts under sistnämnda grupper.

Utöver ovan redovisade arbetare vid stenindustriella anläggningar voro en del arbetare sysselsatta vid stenbrott och stenhuggerier samt kalkbruk, vilka ej anses vara av industriell storlek (se sid. 8 i 1931 års berättelse). Antalet av dessa arbetare var för redogörelseåret 1 128, samtliga manliga, av vilka 11 voro under 18 år. Av dessa hava 19 över 18 år betecknats såsom hjälparbetare.

Antal bergverksarbetare och arbetstimmar med fördelning efter skilda slag av bergverk år 1932.

	Män		Kvinnor		Summa arbetare			Utgjorda arbetstimmar
	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år	Män	Kvinnor	Tillsammans	
Järnmalsbrytning.....	5 386	105	10	—	5 491	10	5 501	6 971 367
därav hjälparbetare o. d.	1 289	63	3	—	1 352	3	1 355	2 017 641
Järnmalsanrikning.....	300	14	1	—	314	1	315	472 749
Brikettering och sintring.....	177	1	—	—	178	—	178	214 298
Annan malmbrytning.....	1 082	21	7	—	1 103	7	1 110	2 420 429
därav hjälparbetare o. d.	356	—	3	—	356	3	359	827 561
Anrikning av annan malm.....	113	1	—	—	114	—	114	196 117
Järnverk.....	23 425	928	240	20	24 353	260	24 613	47 553 280
därav hjälparbetare o. d.	3 004	150	43	—	3 154	43	3 197	6 732 095
Andra metallframställningsverk o. d.	854	16	—	—	870	—	870	1 914 093
därav hjälparbetare o. d.	237	13	—	—	250	—	250	593 910
Stenkolsbrytning.....	1 165	9	4	—	1 174	4	1 178	2 130 270
därav hjälparbetare o. d.	175	8	3	—	183	3	186	350 216
Fältspats- och kvartsbrytning.....	259	20	7	1	279	8	287	443 146
därav hjälparbetare o. d.	37	—	—	—	37	—	37	74 585
Andra stenindustriella anläggningar	12 826	144	9	4	12 970	13	12 983	21 266 739
därav hjälparbetare o. d.	940	12	2	—	952	2	954	1 719 857
Samtliga bergverk 1932.....	45 587	1 259	278	25	46 846	303	47 149	83 582 488
” ” 1931.....	50 528	1 849	285	17	52 377	302	52 679	97 796 706

Förutom dessa egentliga bergverksarbetare sysselsattes under redogörelseåret en del arbetare med framställning av bergverksprodukter vid företag, vilkas verksamhet till vida övervägande delen faller inom andra produktionsgrenar, vadan ifrågavarande arbetare endast redovisas i den allmänna industriberättelsen. För framställning av stål och ferrolegeringar redovisas sålunda 271 manliga arbetare, varav 7 under 18 år. Av dessa arbetare ha 11 över 18 år betecknats såsom hjälparbetare. För framställning av den i not 3 till tab. 7 redovisade kalken har uppgivits en arbetarpersonal av 176 män över 18 år vid sulfatmassefabrikerna m. m. samt 187 män över 18 år vid sockerbruken. Av de sistnämnda ha 16 angivits såsom hjälparbetare.

En mera detaljerad redovisning av den vid gruvbrytningen, inberäknat fältspats- och kvartsbrytningen, sysselsatta arbetarpersonalen lämnas i tablån nedan.

Arbetarpersonal vid malm-, stenkols- och mineralbrytning år 1932.

	Underjordsbrytning		Dagbrytning		Annat arbete i dagen			
	M ä n				M ä n		K v i n n o r	
	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år	över 18 år	under 18 år
Järnmalsbrytning.....	2 485	14	628	—	2 273	91	10	—
Annan malmbrytning.....	481	—	6	—	595	21	7	—
Stenkolsbrytning.....	803	—	18	1	344	8	4	—
Fältspats- och kvartsbrytning.....	47	—	103	3	109	17	7	1
Summa 1932	3 816	14	755	4	3 321	137	28	1
” 1931	4 607	14	1 074	27	4 239	268	48	2

Med det egentliga brytningsarbetet, varvid uteslutande manlig arbetskraft användes, sysselsattes sålunda under redogörelseåret 4 589 män, av vilka 3 830 man eller 83½ % hade sin verksamhet förlagd under jord. Förhållandevis mest förekommer underjordsarbete, som synes, vid brytning av annan malm än järnmalm samt vid stenkolsbrytningen, minst i fältspats- och kvartsbrotten. Vid granit-, kalkstens- o. d. stenbrott förekommer icke underjordsbrytning i någon nämnvärd omfattning.

I tablån, som följer, redovisas den inom bergshanteringens olika huvudgrenar sysselsatta arbetarpersonalen, fördelad länsvis.

Bergverkens arbetare länsvis år 1932.

L ä n	Järn- gruvor	Andra malm- gruvor	Järn- verk	Andra metall- fram- ställ- nings- verk o. d.	Sten- kols- gruvor	Sten- industri- ella an- lägg- ningar	Samtliga bergverk	
							År 1932	År 1931
Stockholms stad	—	—	—	—	—	146	146	144
Stockholms län	5	—	—	—	—	275	280	409
Uppsala län	—	—	408	—	—	32	440	529
Södermanlands län	138	—	745	—	—	241	1 124	1 309
Östergötlands län	3	34	1 315	—	—	261	1 613	1 772
Jönköpings län	—	—	55	1	—	148	204	233
Kronobergs län	—	—	25	—	—	130	155	166
Kalmar län	13	—	—	83	—	809	905	1 076
Gotlands län	—	—	—	—	—	491	491	537
Blekinge län	—	—	566	—	—	1 151	1 717	2 409
Kristianstads län	—	—	—	—	298	694	992	1 129
Malmöhus län	—	—	42	242	880	867	2 031	2 245
Hallands län	—	—	145	—	—	486	631	618
Göteborgs och Bohus län	—	—	—	—	—	5 051	5 051	5 669
Älvsborgs län	—	—	1 102	—	—	154	1 256	1 537
Skaraborgs län	—	—	60	—	—	985	1 045	1 043
Värmlands län	209	—	3 619	—	—	61	3 889	3 788
Örebro län	568	293	3 996	—	—	576	5 433	6 082
Västmanlands län	396	—	3 073	—	—	210	3 679	3 990
Kopparbergs län	1 702	433	4 224	—	—	209	6 568	7 665
Gävleborgs län	95	3	5 238	—	—	13	5 349	5 683
Västernorrlands län	—	—	—	—	—	15	15	19
Jämtlands län	—	—	—	—	—	223	223	218
Västerbottens län	—	461	—	544	—	16	1 021	786
Norrbottnens län	2 865	—	—	—	—	26	2 891	3 623
Hela riket 1932	5 994	1 224	24 613	870	1 178	13 270	47 149	—
» » 1931	8 145	1 289	25 984	660	1 397	15 204	—	52 679

Bland de olika länen stod liksom 1931 Kopparbergs län främst, följt av Örebro län (resp. 13,9 % och 11,5 % av hela arbetarantalet). I tredje rummet kom även 1932 Gävleborgs län med 11,3 % och i fjärde Göteborgs och Bohus län med 10,7 %.

Minskningen i arbetarantalet är störst för de vad järnmalmsbrytningen beträffar viktigare länen, men i övrigt faller minskningen påfallande jämnt på de olika länen. Endast några län har ökning i arbetarantalet, av vilka Västerbottens läns är anmärkningsvärd.

I redogörelsen här ovan äro ej medtagna arbetare, sysselsatta med upptagning och rengöring av sjömalmer, under redogörelseåret utgörande 23 män över 18 år, därav 12 i Jönköpings—Kronobergs, 3 i Kalmar och 8 i Kronobergs län, för vilka redovisats tillsammans 12 652 utgjorda arbetstimmar.

D) **Fyndigheters förvärvande och försvar.**

Mutsedlar. Antalet under 1932 utfärdade mutsedlar uppgick, såsom framgår av följande sammanställning, till 566 mot 670 år 1931. Tabblån visar även fördelningen av under redogörelseåret utfärdade mutsedlar på dels nyupptäckta och förut inmutade fyndigheter, dels olika slag av malmanledningar.

Antal mutsedlar utfärdade under år 1932.

Mutsedlar gällande följande malmer och andra inmutningsbara mineral												
	Järnmalm	Guldmalm	Kopparmalm	Mangannalm	Bly-, silver- o. zinkmalm	Nickelmalm	Krommalm	Molybdennalm	Svavel- och magnetkis	Grafit	Titanmalm	Summa
Å nyupptäckta fyndigheter	4	3	72	—	39	2	2	3	106	23	3	257
Å förut inmutade fyndigheter	141	5	53	1	49	2	4	5	31	18	—	309
Summa 1932	145	8	125	1	88	4	6	8	137	41	3	566
» 1931	164	24	212	—	119	5	—	6	118	22	—	670

Redovisningen är så till vida summarisk, som mutsedel i åtskilliga fall utfärdats å flera än det eller de mineral, under vilkas rubrik den återfinnes här ovan. Dessa fall äro å nyupptäckta fyndigheter med avseende på mutsedlar gällande järnmalm: 1 järn- och molybdennalm; kopparmalm: 2 koppar, zink- och blymalm samt 3 koppar- och nickelmalm; bly-, silver- och zinkmalm: 4 zink-, bly- och järnmalm, 3 bly-, silver- och kopparmalm, 1 silver-, guld- och kopparmalm samt 2 bly- och zinkmalm jämte svavelkis. Beträffande förut inmutade fyndigheter ha i tabblån redovisats under mutsedlar gällande järnmalm: 1 järn- och kopparmalm; kopparmalm: 15 koppar-, guld-, silver- och koboltmalm, 8 koppar-, zink- och blymalm samt 2 kopparmalm och svavelkis; bly-, silver- och zinkmalm: 17 bly-, zink- och järnmalm; nickelmalm: 2 nickel- och kopparmalm; molybdennalm: 2 molybden- och kopparmalm; svavel- och magnetkis: 2 svavel- och magnetkis samt kopparmalm.

Tilldelade utmål. Enligt 21 § i gruvstadgan skall för inmutad fyndighet, då fyndigheten är blottad och prov å malmen erhållits, ett visst utmål anvisas, innefattande det utrymme på marken, varinom gruvägaren sedermera har rätt att med andras uteslutande bedriva arbetet. Jämlikt denna bestämmelse ha under 1932 anvisats 56 utmål, varav 4 å svavelkis, 7 för guld-, 32 för koppar-, 4 för järn-, 6 för zink-, 1 för bly- samt 2 för järn- och kopparmalm. Närmast föregående år anvisades 38 utmål.

Sättet för arbetsskyldighetens fullgörande. För bevarande av rätten till ett utmål måste inom detsamma utföras en viss kvantitet arbete varje år eller under vissa omständigheter flera års arbetskvantitet på ett år, s. k. försvarsarbete, bergsöverstyrelsen dock obetaget att meddela gruvägare, som innehar flera intill varandra gränsande utmål, tillstånd att, så länge de av honom fort-

farande innehavas, få under ett eller flera år genom arbete inom något eller några av utmålen fullgöra arbetsskyldigheten för dem alla. Har arbetsskyldigheten fullgjorts för tre år och utmål blivit gruvan tilldelat, kan gruvägaren i stället för försvarsarbete betala en årlig avgift av 50 kronor eller erhålla vilostånd.

Tabblån nedan, som även visar de olika sätt, på vilka arbetsskyldigheten fullgjorts, ger vid handen, att rätten till erhållna utmål och koncessionerade områden 1932 bevarats i 4 187 utmål och i 16 enligt lagen den 28 maj 1886 koncessionerade områden. Dessutom har arbetsskyldigheten fullgjorts vid 45 sjömalmsutmål, därav genom arbete under året vid 31 samt genom arbete under ett föregående år vid 14, varjämte arbetsskyldigheten fullgjorts genom arbete under året vid 1 grönstensutmål i Kalmar län. Under året ha 3 sjömalmsutmål sönats.

Sättet för bibehållande av äganderätt till utmålen år 1932.

	Utmål med arbetsskyldigheten fullgjord					Utmål under vilostånd	Summa utmål
	genom arbete under året			genom arbete under föregående år	genom erläggande av avgift		
	med	utan	i närgränsande utmål				
	malm-(stenkols-) fångst						
Järngruvor	223	54	460	123	924	1 200	2 984
Andra malmgruvor.....	33	42	61	142	171	430	879
Stenkolsgruvor.....	22	—	309	—	—	9	340
därav områden koncessionerade enl. lagen den 28 maj 1886	6	—	9	—	—	1	16
Summa 1932	278	96	830	265	1 095	1 639	4 203
» 1931	326	117	840	243	998	1 692	4 216

Under redogörelseåret hava 49 utmål anmälts sönade. Beträffande 405 utmål saknas uppgift.

Beviljade vilostånd. Antalet utmål, för vilka vilostånd eller förlängning därav beviljats att träda i kraft vid redogörelseårets utgång eller fr. o. m. den 1 januari 1933, utgjorde 361. För 335 av dessa beviljades jämlikt 44 § i gällande gruvstadga vilostånd av bergmästarne, medan för de övriga 26 förlängt vilostånd beviljades av bergsöverstyrelsen. För 1931 voro motsvarande siffror resp. 482, 402 och 80. Av ovannämnda antal 335 avsågo 284 järnmalm, 7 kopparmalm, 8 zinkmalm, 4 silvermalm, 1 blymalm, 1 bly- och zinkmalm, 24 svavel- och magnetkis samt 6 grafit.

Résumé.

Le tableau suivant présente des données sommaires concernant la production des industries extractives et métallurgiques en Suède, en 1932.

Aperçu des industries extractives et métallurgiques en 1932.

	Nombre d'établissements	Personnel		Force motrice: chevaux		Valeur de vente des produits Mille couronnes
		administratif	ouvrier	directement employée pour les machines et les appareils	employée pour alimenter des générateurs électriques	
Mines de fer	57	459	5 994	83 697	7 074	29 853
Autres mines de minerais métallifères	14	101	1 224	13 251	665	11 503
Usines de fer	70	2 565	24 613	265 107	212 663	180 782
Autres usines pour la production de métaux, etc.	4	109	870	9 163	1 915	21 264
Mines de houille	6	68	1 178	5 050	130	3 477
Etablissements pour l'industrie de la pierre	553	739	13 270	25 242	492	36 372
Totaux 1932	704	4 041	47 149	401 510	222 939	283 251
» 1931	777	4 087	52 679	396 590	211 944	315 545

Les chiffres du tableau ci-dessus indiquent, que la production totale des industries extractives et métallurgiques est descendue à un niveau encore plus bas que celui auquel elle s'arrêta en 1931. La valeur de vente des produits a diminué de plus de 10 % par rapport à l'année précédente. Cette diminution se rapporte principalement aux mines de fer, dont la valeur de production de l'année diminua considérablement plus que la moitié par rapport aux chiffres déjà très bas de l'année 1931. Aussi pour les usines de fer, les mines de houille et les établissements pour l'industrie de la pierre un recul est à noter bien que moins accentué que l'année précédente. Les autres mines de minerais métallifères montrent au contraire une augmentation importante due à l'extraction à Boliden de minerais contenant or, cuivre, arsenic etc. Une amélioration se constate surtout pour les autres usines pour la production de métaux, etc., pour lesquelles la valeur de la production a augmenté jusqu'à deux fois et demie les chiffres de 1931. Le nombre des ouvriers a diminué de 10·5 % et le nombre des heures de travail encore plus, de 97·8 millions en 1931 à 83·6 millions en 1932, c'est-à-dire de 14·5 %, ce qui montre une occupation réduite pour les ouvriers qui restent.

La production de *minerai de fer*, qui n'a diminué pas moins de 53·3 % par rapport à 1931, se répartit de la manière suivante:

	1931		1932	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai directement utilisable ...	6 524 098	60 840	2 929 269	23 760
Schlich	546 770	5 168	369 720	3 253
Total	7 070 868	66 008	3 298 989	27 013

Surtout du schlich mais aussi en partie du minerai directement utilisable ont été agglomérés les produits suivants:

	1931		1932	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Briquettes	15 013	320	9 527	208
Sinters	233 334	3 754	163 645	2 632

L'exportation de minerais de fer a diminué à 2 219 309 tonnes de 4 496 275 tonnes, en 1931.

La production de *minerai de fer limoneux*, aujourd'hui d'un rendement minime, n'a été que de 2 471 tonnes.

La production de *fente* en 1932, 264 775 tonnes, présente une diminution de non moins de 32·0 % par rapport à 1931.

La quantité totale des *ferro-alliages* a diminué, en 1932, à 17 388 tonnes de 28 270 tonnes, en 1931.

La production d'*éponge de fer* était de 8 721 tonnes en comparaison de 14 874 tonnes, en 1930. Pendant l'année 1931 il n'y avait qu'une exploitation expérimentale.

La production de *fer et de lingots soumis à l'affinage au bas foyer* fait voir les chiffres suivants:

	1931		1932	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Massiaux et fer ébauché	12 278	2 243	8 787	1 505
Lingots	538 965	74 625	528 278	69 323
dont Bessemer	80 949	8 016	57 168	5 823
» Martin	341 780	43 987	349 720	40 337
» acier fondu au creuset	269	89	222	72
» » de fusion électrique ..	115 967	22 533	121 168	23 091

Les chiffres concernant les produits principaux de *fer et d'acier en barres et d'autres ouvrages* ont été:

	1931		1932	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Fer et acier en barres (battu, gros et médium)	106 072	28 937	100 648	27 795
Billettes et blooms et autre fer ébauché	380 944	61 879	361 551	56 030
Ébauches de tubes, creuses	17 306	3 029	20 059	3 130
Ébauches de tubes, pleines	18 056	2 648	19 140	2 351
Fer d'angle, à T, etc. et autre fer façonné (gros et médium)	22 999	4 099	20 687	3 520
Autre fer gros (rails, essieux, etc.)	19 161	2 719	16 382	2 441
Fer feuillard, carillon et autre fer fin (incl. strips)	57 241	14 295	54 446	13 385
Fil laminé en boucles	72 018	12 874	83 617	13 324
Tuyaux laminés et étirés à chaud	39 452	16 442	48 856	18 948
Tôles fortes et médium	17 281	4 517	15 999	4 425
Tôles minces	51 163	14 576	47 530	13 760
Déchets de fer	149 911	9 576	141 725	8 517

Les *minerais autres que ceux de fer* présentent les chiffres suivants:

	1931		1932	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Minerai d'argent et de plomb ...	14 844	1 456	11 686	1 163
» de cuivre	3 609	194	3 553	316
» » manganèse	8 364	221	4 728	145
» » zinc	58 972	1 705	46 034	1 639
» d'or, de cuivre et d'arsenic	53 668	3 300	192 258	7 500
Pyrite	57 609	692	71 534	740

Les quantités des principaux *métaux autres que le fer*, produites en Suède, ont été:

	1931		1932	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Plomb	24	6	39	10
Cuivre	3 005	2 119	3 289	2 033
Zinc	93	25	142	44

En outre de l'*or* ont été produits pour la première fois à Boliden, 15·1 kg d'une valeur de 54 000 couronnes.

L'exploitation des gisements de *houille* présente le résultat suivant:

	1931		1932	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Houille	343 197	3 105	333 076	3 140
Argile réfractaire	122 235	606	63 628	293
Argile de klinker	25 737	112	9 689	44

Les *pierres dégrossies, concassées, taillées et polies* et les *autres ouvrages en pierre* présentent les chiffres suivants:

	1931		1932	
	Tonnes	Mille couronnes	Tonnes	Mille couronnes
Granit et gneiss, blocs bruts et macadam	588 755	2 397	532 190	2 165
pavés	392 076	7 699	445 444	8 250
dalles et bordures de trottoirs	53 495	1 653	41 034	1 303
pierres de construction, non polies ou sculptées	17 857	1 345	10 955	675
autres ouvrages	11 123	2 947	10 149	2 916
Granit dit noir ou vert, en blocs	37 715	2 429	40 298	2 309
pierres ouvrées	4 081	2 247	3 661	2 149
Pierre ollaire, blocs bruts et ouvrages, toutes espèces	4 737	438	4 525	518
Schiste, pierre brute et ouvrages, toutes espèces	3 945	306	3 973	341
Grès, quartzite et silex pyromaque, pierre brute et cassée, pierres ouvrées	107 676	564	102 244	504
Pierre à chaux et dolomite, pierre brute, cassée et moulue	675 689	2 598	565 031	2 082
pierres de construction et autres ouvrages	14 537	1 920	12 957	1 677
Marbre, en blocs et pierres ouvrées	10 539	4 533	7 808	3 331
Feldspath, non moulu	28 516	396	18 924	305
moulu	4 597	149	4 769	152
Quartz, non moulu	48 764	305	51 198	293
moulu	5 277	141	2 761	88
Chaux calcinée, non éteinte	4 548 815	8 849	4 047 005	7 680
éteinte	141 537	212	135 950	209
Craie et farine fossile	17 963	1 082	19 988	1 195
Autres ouvrages	—	59	—	40

Tab. 1. Uppfordringen ur

1		2	3	4
G r u v o r (g r u v f ä l t)		Antal dagar, var- under gruvan arbetats	Totala kvantiteten utfraktat berg och malm	
			Under jord	I dagbrott
			T o n	
1	Södermanlands län	—	55 746	—
2	<i>Svärta socken</i> : Sjösa gruvfält, äldre varp	20	—	—
3	<i>Sköldinge socken</i> : Kantorps gruvfält (Östra, Västra och Nya Kantorpsgruvorna samt Vilhelminagruvan)...	143	55 746	—
4	Östergötlands län	—	—	79
5	<i>Börums socken</i> : Getängs-, Långbrots-, Kitchener- och Sand- brotsgruvorna	12	—	79
6	Värmlands län	—	86 507	—
	<i>Färnebo socken</i> : Persbergs odalfält:			
7	Skärstöten	199	13 322	}
8	Magneten och Storgruvan		4 620	
9	Alabama		12 617	
10	Långbansfältet (Stor-, Källar- o. Sandelinsgruvorna)	198	8 120	—
11	<i>Nordmarks socken</i> : Tabergs gruvor	218	23 929	—
12	Finnmosse gruvor	179	12 438	—
13	Nordmarks gruvor	218	11 461	—
14	Örebro län	—	199 059	—
	<i>Nora socken</i> : Stribergs gruvfält:			
15	Södra eller Gamla Stripa-Glifsagruvan, äldre varp	64	—	}
16	Övra Kärrgruvorna samt Lång- och Kilgruvorna		16 206	
17	Åsbobergsgruvan		2 210	
18	Rödbergsfältet	85	4 646	—
19	Pershyttefältet (Övre fältet)	52	1 341	—
20	<i>Nora och Järnbods socknar</i> : Klacka-Lerbergs gruvfält (Stora Klacka- och Stora Lerbergs- gruvorna)	78	12 914	—
21	<i>Vikers socken</i> : Dalkarlsbergs gruvfält (Odalfältet samt Vasa- och Nya Vretgruvorna)	120	22 128	—

¹⁾ Därav ur äldre varp 185 ton. — ²⁾ Därav ur äldre varp 3 491 ton. — ³⁾ Genom magnetisk sovring.
4 727 ton. — ⁷⁾ Därav ur äldre varp 1 884 ton. — ⁸⁾ Därav ur äldre varp 459 ton. — ⁹⁾ Därav ur äldre

järngruvorna år 1932.

5	6	7	8	9	10	
Erhållen skrädd, direkt användbar malm, däri inbegripet plock-, vask- och magnetiskt sovråd malm	Nettoförsälj- ningsvärde fritt banyagn eller fartyg å den direkt användbara malmen	Den producerade direkt användbara malmens genomsnittshalt av			Erhållen anriknings- malm	
		järn	fosfor	svavel		
T o n	Kronor	%			T o n	
3 028	30 523	—	—	—	51 665	1
285	350	30·2	0·026	0·087	—	2
¹⁾ 2 743	30 173	56	0·023	0·005	²⁾ 51 665	3
—	—	—	—	—	51	4
—	—	—	—	—	51	5
36 917	286 257	—	—	—	31 248	6
³⁾ { 4 017	40 168	57·06	0·006	0·005	³⁾ { 4 057	7
1 496	13 468	56·76	0·004	0·005		8
3 273	26 185	53·53	0·01	0·005		9
1 546	15 208	60	0·011	0·018	1 583	10
³⁾ { ⁴⁾ 9 319	69 892	56·1	0·005	0·042	³⁾ 8 660	11
3 383	16 918	62·3	0·012	0·014		
³⁾ { 8 280	62 099	53·6	0·005	0·074	—	12
⁴⁾ 592	4 736	59·8	0·005	0·18		
{ ³⁾ 3 548	37 583	{ 50·8	0·006	0·056	⁵⁾ 9 202	13
1 463			0·005	0·063		
94 185	696 371	—	—	—	86 970	14
—	—	—	—	—	7 210	15
{ 5 820	34 920	53·8	0·009	0·005	⁶⁾ 10 520	16
{ 460	3 220	65	0·014	spår		
{ 1 080	7 560	60·5	0·018	0·002	⁷⁾ 2 494	17
{ 460	2 760	55·2	0·015	spår		
{ 36	430	63	0·005	0·04	1 448	18
{ 1 863	16 760	60	0·005	0·1		
{ 81	400	60	0·005	1		
⁸⁾ 1 700	6 200	51	0·018	0·01	100	19
1 110	8 325	60	0·014	0·003	11 800	20
2 142	12 852	57·4	0·039	0·018	⁹⁾ 23 159	21

— ⁴⁾ Mullmalm. — ⁵⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 4 000 ton. — ⁶⁾ Därav ur äldre varp 15 018 ton.

	1	2	3	4
1	<i>Hjulsjö socken</i> : Ösjöbergsfältet (Kärr-, Ösjöbergs- och Västra Kolningsbergsgruvorna)	300	13 166	—
2	<i>Hällefors socken</i> : Sirsjöbergsfältet (Stora Sirsjöbergs-, Sikfors-, Mossteg- och Länkgruvorna)	138	22 493	—
3	<i>Ljusnarsbergs socken</i> : Ställbergsfältet (Kejsarschaktet samt Kungs-, Drottning- och Kejsarinnegruvorna)	60	24 778	—
4	Bastkänsfältet (Bastgruvan)	209	41 639	—
5	<i>Guldsmedshytte socken</i> : Stripa odalfält (Stripa- och Ottesgruvorna)	250	37 538	—
6	<i>Ramsbergs socken</i> : Blankafältet (Blanka gruvor), äldre varp	100	—	—
7	Västmanlands län	—	214 831	—
	<i>Skinnskattebergs socken</i> : Riddarhytte odalut mål:			
8	Bäckegruvan	120	39 789	—
9	Hag- och Östergruvorna, äldre varp		—	—
10	Källfallsfältet (Valdemars- och Grundbergsgruvorna)		61 016	—
11	<i>Norbergs socken</i> : Risbergsfältet (Bond- och Rännilsgruvorna)	248	15 317	—
12	Kallmorbergfältet (Kallmora-, Norr- och Lilla Kallmoragruvorna)	248	17 933	—
13	Morbergfältet (Norra Örling-, Mor-, Örling- och Västra Mänsgruvorna)	290	10 900	—
14	Getbacksfältet (Stora och Västra Åsgruvorna)	35	1 438	—
15	Klackbergfältet (Gröndalsgruvan)	293	8 589	—
16	Nya Kolningbergfältet (Stads- och Strandgruvorna)	200	6 804	—
17	Gamla Kolningbergfältet (Uddevalle- och Persgruvorna)	200	24 662	—
18	Andersbenningsfältet (Vindgruvan)	153	25 330	—
19	<i>Västanfors socken</i> : Östra och Västra Stortäktsgruvorna	50	3 053	—
20	Kopparbergs län	—	1 136 238	9 443
21	<i>Stora Tuna socken</i> : Idkerbergfältet (Voxna-, Kempe-, Bergmästare- och Väggruvorna)	296	95 811	—
22	<i>Silvbergs socken</i> : Hästhagbergs Fly- och Smedjegruva	94	202	—
23	<i>Säters socken</i> : Bispbergfältet (Stor- och Gräsgruvorna)	17	946	—
24	<i>Husby socken</i> : Rällingsbergfältet (Rällingsbergsgruvan)	244	18 764	—
25	<i>Garpenbergs socken</i> : Långviksfältet (Holmgruvan)	36	1 322	—
26	<i>Grangärde socken</i> : Grängesbergs exportfält	230	750 255	—
27	Risbergfältet	294	199 213	—

¹⁾ Genom magnetisk sovring. — ²⁾ Därav genom magnetisk sovring 10 296 ton. — ³⁾ Malmen höll ton samt ur äldre varp 4 516 ton. — ⁴⁾ Malmen höll även 4.08 % mangan. — ⁵⁾ Därav ur äldre varp från 3 396 ton. — ⁶⁾ Därav ur äldre varp 991 ton. — ⁷⁾ Därav 2 811 ton ur äldre upplag. — ⁸⁾ Malmen höll ⁹⁾ Mull genom magnetisk sovring. — ¹⁰⁾ Därav genom magnetisk sovring 1 854 ton. — ¹¹⁾ Malmen höll även genom magnetisk sovring 125 ton. — ¹²⁾ Genom magnetisk sovring; därav ur äldre varp 93 ton. — ¹³⁾ Malmen

5	6	7	8	9	10	
2 240	25 760	59	0·006	0·01	¹⁾ 5 030	1
¹⁾ 709	8 508	57·5	0·007	0·018	²⁾ 14 878	2
¹⁾ 19 184	191 840	³⁾ 50·76	0·006	0·028	—	3
{ ¹⁾ 15 704 }	203 938	{ ⁴⁾ 48·6	0·007	0·185 }	—	4
{ ⁵⁾ 15 650 }		{ ⁶⁾ 42·2	0·006	0·201 }		
{ 4 886	65 961	65	0·011	0·003 }	10 331	5
{ 19 423	97 115	51	0·007	0·015 }		
1 637	9 822	49	0·016	0·01	—	6
50 523	459 089	—	—	—	148 482	7
1 350	10 000	60	0·008	0·15	28 206	8
—	—	—	—	—	5 209	9
¹⁾ 14 037	120 000	58	0·005	0·05	¹⁾ 41 757	10
1 710	7 695	49	0·025	0·025	⁷⁾ 16 538	11
351	5 265	60	0·004	0·015	⁸⁾ 22 158	12
710	3 550	48	0·018	0·005	⁹⁾ 13 487	13
—	—	—	—	—	¹⁰⁾ 2 429	14
¹¹⁾ 8 886	88 860	¹²⁾ 45·5	0·005	0·35	—	15
¹³⁾ 4 201	40 784	¹⁴⁾ 44	0·003	0·08	¹⁵⁾ 70	16
¹⁶⁾ 17 132	165 767	¹⁷⁾ 46	0·003	0·075	¹⁵⁾ 621	17
—	—	—	—	—	¹⁾ 17 480	18
2 146	17 168	47	0·005	0·01	527	19
660 623	6 313 314	—	—	—	159 304	20
¹⁾ 46 426	400 000	64	0·6	0·005	—	21
¹⁸⁾ 2 591	26 005	60	0·004	0·01	—	22
¹⁹⁾ 310	3 097	64	0·005	0·002	—	23
—	—	—	—	—	¹⁾ 10 600	24
²⁰⁾ 1 018	5 599	²¹⁾ 42	0·01	0·1	—	25
{ ²²⁾ 455 825	4 763 371	60·9	0·95	0·015 }	—	
²³⁾ 286	3 123	11·8	8·6	0·02 }	—	26
{ ¹⁵⁾ 53 624	375 368	63·5	0·76	0·014 }		
55 624	444 995	57·1	0·75	0·002	128 678	27

även 5·79 % mangan. — ⁴⁾ Malmen höll även 3·65 % mangan. — ⁵⁾ Därav genom magnetisk sovring 11 134 Bondgruvan 3 347 ton. — ⁶⁾ Därav ur äldre varp från Kallmoragruvan 5 764 ton. — ⁷⁾ Därav ur äldre varp även 3 % mangan. — ¹³⁾ Därav genom magnetisk sovring 359 ton. — ¹⁴⁾ Malmen höll även 4 % mangan. 4·5 % mangan. — ¹⁸⁾ Därav genom magnetisk sovring 1 602 ton samt ur äldre varp 2 482 ton. — ¹⁹⁾ Därav höll även 6 å 7 % mangan. — ²²⁾ Därav genom magnetisk sovring 207 386 ton. — ²³⁾ Apatit.

	1	2	3	4
1	<i>Ludvika socken</i> : Blötbergsfältet (Kalvgruvan).....	112	51 715	—
2	Lekombergsfältet (Lekombergsgruvan), äldre varp	50	—	—
3	<i>Ludvika stad</i> : Hillängsgruvan	106	16 732	—
4	<i>Norrbärke socken</i> : Nybergsfältet: Källgruvan	96	—	9 443
5	Kanalgruvan	30	1 278	—
6	Gävleborgs län	—	63 814	—
7	<i>Torsåkers socken</i> : Nyängsfältet (Nyängsgruvan).....	241	56 080	—
8	Storstrecksfältet:		7 024	—
9	Storstrecksgruvan			
	Edskegruvan		710	—
10	Norrbottens län	—	1 257 231	3 086 944
11	<i>Gällivare socken</i> : Gällivare malmfält	175	827 043	—
12	Koskullskulle gruvfält	65	73 648	—
13	<i>Jukkasjärvi socken</i> : Kiirunavaara malmfält	275	278 549	2 887 676
14	Luossavaara malmfält	275	25 273	199 268
15	Tuolluvaara malmfält	278	52 718	—
16	Hela riket	—	3 013 426	3 096 466

¹⁾ Genom magnetisk sovring. — ²⁾ Därav genom magnetisk sovring 1 511 ton. — ³⁾ Malmen höll även ur äldre varp 89 514 ton. — ⁶⁾ Därav genom magnetisk sovring 29 546 ton. — ⁷⁾ Malmbreccia. — ⁸⁾ Denna

5	6	7	8	9	10	
¹⁾ 29 446	156 000	57	0·55	0·01	¹⁾ 5 000	1
—	—	—	—	—	4 576	2
²⁾ 12 372	98 976	³⁾ 36·65	0·008	0·25	¹⁾ 804	3
2 133	28 800	52	0·006	0·025		4
326	1 630	52	0·006	0·3	⁴⁾ 8 680	5
330	1 650	42	0·006	0·025		
312	4 700	54	0·005	0·01	966	
—	—	—	—	—	47 695	6
—	—	—	—	—	41 588	7
—	—	—	—	—	5 537	8
—	—	—	—	—	570	9
2 083 993	15 974 147	—	—	—	184 646	10
¹⁾ { 207 071 }	5 690 854	{ 64·1	0·268	0·035	⁵⁾ 182 972	11
362 014 }		{ 60·7	0·929	0·046 }		
⁶⁾ 58 375	363 546	65·5	0·022	0·14	—	12
{ 61 783 }	8 177 860	{ 67·37	0·019	0·018 }	—	13
37 223 }		{ 67·23	0·046	0·027 }		
117 736 }		{ 68·04	0·186	0·014 }		
1 019 421 }		{ 60·61	1·98	0·016 }		
{ 9 715 }	1 661 585	{ 66·52	0·015	0·052 }	—	14
60 364 }		{ 66·97	0·059	0·025 }		
94 860 }		{ 66·05	0·15	0·017 }		
15 175 }		{ 64·89	0·468	0·026 }		
493 }		{ 60·27	0·754	0·013 }		
{ 4 610 }	80 302	{ 67·7	0·006	0·003 }	⁷⁾ 1 674	15
14 236 }		{ 67·65	0·018	0·004 }		
3 518 }		{ 67·62	0·044	0·004 }		
2 847 }		{ 66·05	0·34	0·005 }		
⁸⁾ 1 680		66·67	0·558	0·003		
⁹⁾ 12 872		63·12	1·488	0·004		
2 929 269	23 759 701	—	—	—	710 061	16

12·2 % mangan. — ⁴⁾ Därav ur äldre varp 2 026 ton. — ⁵⁾ Därav genom magnetisk sovring 86 932 ton samt malm har av gruvförvaltningen ej åsatts något värde.

Tab. 2. Järnmalms anrikning,

I tabellen använda

Slag av anrikningsverk: m = magnetiskt; mv = kombinerat magnetiskt

1	2	3	4	5	6
Verkets namn	Slag av anrikning	Antal timmar, varunder anrikningsverket varit i gång	I verket ingående rå-		
			Från nedanstående gruvor (gruvfält)	Vikt	Genom- järn
				Ton	%
1 Södermanlands län	—	3 056	—	51 665	—
2 Kantorp.....	mv	3 056	Kantorps- och Vilhelminagruvorna	¹⁾ 51 665	36.5
3 Värmlands län	—	3 500	—	31 450	—
4 Persberg.....	m	1 418	{ Skärstötén, Storgruvan, Magne- ten och Alabama.....}	11 802	36.6
5 Långban.....	mv	657	Långbansfältet.....	1 787	40
6 Taberg.....	m	1 425	{ Tabergs gruvor..... Nordmarks gruvor.....}	8 660 ⁴⁾ 9 201	45 28
7 Hagfors.....	—	—	—	—	—
8 Nykroppa.....	—	—	—	—	—
9 Örebro län	—	9 544	—	70 377	—
10 Åsboberg.....	{ m v	{ 2 327 834	{ Södra el. Gamla Stripa-Glifs- gruvan, äldre varp..... Övra Kärrgruvorna..... D:o..... Åsbobergsgruvan.....}	7 210 ⁶⁾ 5 366 5 154 ⁷⁾ 2 494	29 47 44 43
11 Klacka-Lerberg.....	m	1 292	{ Stora Klacka- och Stora Ler- bergsgruvorna.....}	⁸⁾ 12 266	28
12 Dalkarlsberg.....	mv	1 557	{ Odalfältet samt Vasa- och Nya Vretgruvorna.....}	¹⁰⁾ 23 159	36.1
13 Bredsjö.....	m	1 481	{ Kärr-, Ösjöbergs- och Västra Kolningsbergsgruvorna.....}	5 030	51.7
14 Sikfors.....	m	2 053	Sirsjöbergsfältet.....	9 698	47.6
15 Sköttgruvan.....	—	—	—	—	—
16 Guldsmedshyttan.....	—	—	—	—	—
17 Degerfors.....	—	—	—	—	—
18 Bofors.....	—	—	—	—	—
19 Rönfors.....	—	—	—	—	—
20 Västmanlands län	—	12 810	—	146 317	—
21 Källfallet.....	m	2 256	{ Valdemars- och Grundbergs- gruvorna.....}	41 757	40
22 Bäcke-gruvan.....	mf	3 648	{ Bäcke-gruvan..... Hag- o. Östergruvorna, äldre varp.....}	¹²⁾ 28 206 5 209	45
23 Kallmora.....	mv	4 071	{ Kallmora-, Lilla Kallmora- och Norrgruvorna..... Norr- och Bondgruvorna.....}	¹³⁾ 18 463 ¹⁴⁾ 19 386	22 37

*) Förutom i tabellen redovisade kvantiteter slig, briketter och sinter, erhållna med inhemsk järnmalm hållits 91 603 ton purple-ore med värdet 692 003 kr., och höllo 45 438 ton 60 % järn, 0.03 % fosfor och årets produktion framställdes vid ett verk under 3 083 timmar 18 042 ton sinter med värdet 266 120 kr.

¹⁾ Därav ur äldre varp 3 491 ton. — ²⁾ Därav 1 723 ton ur 3 491 ton varpmalm. — ³⁾ Sligen höll ton varpmalm. — ⁶⁾ Därav ur äldre varp 4 727 ton. — ⁷⁾ Därav ur äldre varp 1 884 ton. — ⁸⁾ Därav ur ¹¹⁾ Därav 6 231 ton ur 15 018 ton varpmalm. — ¹²⁾ Ur rågodset, som även höll 0.5 % koppar, erhöles även varp från Bondgruvan 3 347 ton. — ¹³⁾ Blodstensslig. — ¹⁴⁾ Svartmalmsslig.

brikettering och sintring år 1932. *)

beteckningar:

och vätanrikningsverk. Briketteringsverk: b. Sintringsverk: s.

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
gods		Erhållen färdig vara (slig)					Briketterings- eller sint- rings- verk	Antal timmar, varunder verket varit i gång	Tillverkade briketter och sinter		
snitthalt av		Vikt	Värde	Genomsnitthalt av					Vikt	Värde	
fosfor	svavel			järn	fosfor	svavel					
%		Ton	Kronor	%					Ton	Kronor	
—	—	25 166	201 328	—	—	—	—	4 375	32 439	419 318	1
0·025	0·01	²⁾ 25 166	201 328	65·2	0·015	0·01	s	4 375	32 439	419 318	2
—	—	13 369	119 938	—	—	—	—	5 585	11 036	184 000	3
0·008	0·007	5 549	55 448	61·15	0·006	0·005	—	—	—	—	4
0·012	0·018	1 049	10 322	³⁾ 62	0·008	0·02	—	—	—	—	5
0·007	0·1	3 778	30 226	62·7	0·005	0·018	}	—	—	—	6
0·007	0·1	⁵⁾ 2 993	23 942	62	0·004	0·06		—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	s	3 708	7 424	126 208	7
—	—	—	—	—	—	—	s	1 877	3 612	57 792	8
—	—	28 919	256 423	—	—	—	—	15 909	21 502	379 088	9
0·01	0·012	{	4 580	68·9	0·002	0·015	{	—	—	—	10
0·015	0·1										
0·015	0·005	{	2 010	61	0·016	0·012	{	—	—	—	
0·02	0·005										
0·015	0·003	⁹⁾ 2 780	20 850	65·4	0·006	spår	—	—	—	—	11
0·08	0·01	¹¹⁾ {	8 706 890	69·7 62·7	0·008 0·066	0·035 5	}	—	—	—	12
0·01	0·05	3 511	38 621	66·6	0·004	0·04		b	2 649	2 946	47 136
0·035	0·05	5 152	61 824	63·8	0·006	0·016	s	3 840	5 252	89 284	14
—	—	—	—	—	—	—	s	1 064	2 150	24 725	15
—	—	—	—	—	—	—	s	2 104	2 338	31 101	16
—	—	—	—	—	—	—	s	3 084	4 622	99 385	17
—	—	—	—	—	—	—	s	1 824	2 668	55 374	18
—	—	—	—	—	—	—	s	1 344	1 526	32 083	19
—	—	68 733	554 640	—	—	—	—	12 480	40 486	583 598	20
0·006	0·1	21 590	135 000	64	0·005	0·02	—	—	—	—	21
0·009	2·5	17 200	135 000	69	0·005	0·7	—	—	—	—	22
0·01	0·02	4 071	40 710	63	0·004	0·01	}	—	—	—	23
0·026	0·03	¹⁵⁾ 3 649	29 192	64	0·011	0·08					
		¹⁶⁾ 5 894	53 046	63	0·008	0·02					

som utgångsmaterial, ha såsom biprodukt vid kopparframställning av svavelkisbränder vid två kopparverk 0·31 % svavel samt 46 165 ton 57 % järn, 0·005 % fosfor och 0·3 % svavel. Av 18 410 ton purple-ore av Någon framställning av briketter ur purple-ore har ej ägt rum under året.

även 3·7 % mangan (2·5 % i rågodset). — ⁴⁾ Därav ur äldre varp 4 000 ton. — ⁵⁾ Därav 1 300 ton ur 4 000 äldre varp 466 ton. — ⁹⁾ Därav 105 ton ur 466 ton varpalm. — ¹⁰⁾ Därav ur äldre varp 15 018 ton. — 608 ton kopparmalmsslig. — ¹³⁾ Därav ur äldre varp från Kallmoragruvan 5 764 ton. — ¹⁴⁾ Därav ur äldre

	1	2	3	4	5	6
	(Västmanlands län, forts.)					
1	Spännarhyttan	—	—	—	—	—
2	Bålsjö	mv	658	Morbergsfältet	¹⁾ 13 487	39
3	Östanmossa	m	270	Getbacksfältet	⁴⁾ 2 329	40
4	Långgruvan	m	1 907	Vindgruvan	17 480	33·7
5	Fagersta	—	—	—	—	—
6	Högfors	—	—	—	—	—
7	Kopparbergs län	—	5 617	—	205 769	—
8	Rämshyttan	—	—	—	—	—
9	Hästhagberg	—	—	—	—	—
10	Rällingsberg	m	1 368	Rällingsbergsgruvan	10 600	40
11	Ryllshyttan	⁵⁾	⁵⁾	Ryllshyttfältet	47 641	17
12	Bergslagsschaktet (Grängesberg)	mv	2 305	Risbergsfältet	128 677	45·3
13	Blötberget	m	647	Kalvgruvan	5 000	46
14	Lekomberg	m	419	Lekombergsgruvan, äldre varp ...	4 576	40·4
15	Nyberget	m	878	Käll- och Kanalgruvorna	⁷⁾ 9 275	35
16	Långshyttan	—	—	—	—	—
17	Gävleborgs län	—	2 117	—	47 779	—
18	Långnäs	m*	2 117	{Nyängsgruvan	⁹⁾ 41 652	} 41·4
19	Hofors	—	—	{Storstrecksfältet	¹⁰⁾ 6 127	
20	Sandviken (Högbo)	—	—	—	—	—
21	Ljusne	—	—	—	—	—
22	Norrbottens län	—	3 078	—	181 898	—
23	Vitåfors (Malmberget)	mv	3 078	Gällivare malmfält	¹¹⁾ 181 893	43·8
24	Hela riket	—	39 722	—	735 250	—

¹⁾ Därav ur äldre varp 3 396 ton. — ²⁾ Blodstensslig. — ³⁾ Svartmalmslig. — ⁴⁾ Därav ur äldre varp från Källgruvan 2 026 ton. — ⁵⁾ Därav 730 ton ur 2 026 ton varpmalm. — ⁶⁾ Därav ur upplag 64 ton. —

7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
—	—	—	—	—	—	—	s	5 067	14 860	193 180	1
0'02	0'006	{ ²⁾ 3 107	59 847	{ 64'2	0'01	0'006	—	—	—	—	2
0'006	0'18	{ ³⁾ 3 181	15 785	{ 63'6	0'008	spår	—	—	—	—	3
0'01	0'05	1 435	86 060	61'6	0'003	0'05	—	—	—	—	4
—	—	8 606	—	59'8	0'004	0'014	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	s	3 083	15 580	233 700	6
—	—	—	—	—	—	—	s	4 330	10 046	156 718	7
—	—	105 656	828 924	—	—	—	—	9 348	20 680	341 826	8
—	—	—	—	—	—	—	s	1 704	8 634	120 876	9
—	—	—	—	—	—	—	s	1 092	1 425	19 950	10
0'011	0'04	{ 1 414	12 726	63'84	0'004	0'03	—	—	—	—	11
0'007	1	{ 4 641	37 128	61'6	0'011	0'025	—	—	—	—	12
0'72	0'01	{ 3 083	15 415	66'3	0'0026	0'26	—	—	—	—	13
—	—	{ ⁹⁾ 46 176	369 410	57'5	0'76	0'001	—	—	—	—	14
0'3	0'01	{ 41 023	328 184	61'8	0'64	0'017	—	—	—	—	15
0'86	0'04	{ 3 091	17 927	66'8	0'12	0'01	—	—	—	—	16
0'006	0'2	{ 2 698	16 134	61'85	0'28	0'032	—	—	—	—	17
—	—	{ ⁸⁾ 3 580	32 000	65	0'002	0'05	b	926	940	17 000	18
—	—	—	—	—	—	—	s	5 626	9 681	184 000	19
—	—	31 446	327 794	—	—	—	—	16 911	47 029	931 934	20
0'008	0'113	{ 24 779	247 790	56'4	0'003	0'059	—	—	—	—	21
—	—	{ 6 667	80 004	65'3	0'003	0'107	—	—	—	—	22
—	—	—	—	—	—	—	s	6 216	32 423	583 614	23
—	—	—	—	—	—	—	b	4 577	5 641	143 800	24
—	—	—	—	—	—	—	s	2 120	5 937	159 100	25
—	—	—	—	—	—	—	s	3 998	3 028	45 420	26
—	—	96 431	964 311	—	—	—	—	—	—	—	27
0'93	0'071	{ 76 186	964 311	70'6	0'02	0'012	—	—	—	—	28
—	—	{ 19 279	—	66'6	0'304	0'208	—	—	—	—	29
—	—	{ 966	—	59'7	0'628	0'281	—	—	—	—	30
—	—	369 720	3 253 358	—	—	—	—	64 608	173 172	2 839 764	31

991 ton. — ⁵⁾ Slagen erhöills vid anrikning av zink- och blymalm. — ⁶⁾ Småmalm. — ⁷⁾ Därav ur äldre varp
¹⁰⁾ Därav ur upplag 20 ton. — ¹¹⁾ Därav ur äldre varp 89 514 ton.

Tab. 3. Tillverkning av smältstycken och råskenor samt götmetall år 1932.

Tillverkningar	1	2	3	4	5	6
	Hela tillverkningen		Därav till avsalu			
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor	
			Ton			
<i>Smältstycken och råskenor, ovälda:</i>	8 787	1 505 089	2 925	441	538 149	
framställda medelst: Lancashiremetod	8 080	1 407 519	2 695	396	512 099	
Vallonmetod	185	35 900	—	—	—	
Skrotsmältning	522	61 670	230	45	26 050	
<i>Göt, ovälda, samt smidbart gjutgods:</i>	528 278	69 322 520	1 961	10 629	5 655 271	
Bessemer-:	57 168	5 823 327	1 535	98	312 341	
sur: göt	7 615	1 164 121	1 535	98	312 341	
gjutgods, skrotat	4	1 600	—	—	—	
basisk: göt	49 549	4 657 606	—	—	—	
Martin-:	349 720	40 337 187	229	5 671	1 839 384	
sur: göt:	119 532	18 262 922	173	76	41 310	
kvalitetsprodukt	117 401	18 065 957	173	44	36 830	
ordinär produkt	2 131	196 965	—	32	4 480	
gjutgods, skrotat:	2 762	1 440 909	25	1 453	880 262	
kvalitetsprodukt	1 449	651 028	3	227	129 222	
ordinär produkt	1 313	789 881	22	1 226	751 040	
basisk: göt:	225 272	19 375 344	—	3 288	306 417	
kvalitetsprodukt	38 608	4 286 397	—	1 050	110 300	
ordinär produkt	186 664	15 088 947	—	2 238	196 117	
gjutgods, skrotat:	2 154	1 258 012	31	854	611 395	
kvalitetsprodukt	662	448 474	2	430	303 356	
ordinär produkt	1 492	809 538	29	424	308 039	
Degelstål:	222	71 664	—	1	1 664	
göt	221	70 000	—	—	—	
gjutgods, skrotat	1	1 664	—	1	1 664	
Elektrostål:	121 168	23 090 342	197	4 859	3 501 882	
göt:	114 672	18 041 106	117	882	201 340	
kvalitetsprodukt	26 194	9 550 131	117	146	131 420	
ordinär produkt	88 478	8 490 975	—	736	69 920	
gjutgods, skrotat:	6 496	5 049 236	80	3 977	3 300 542	
kvalitetsprodukt	2 922	2 650 589	61	1 537	1 632 927	
ordinär produkt	3 574	2 398 647	19	2 440	1 667 615	
Summa smältstycken, råskenor och göt samt skrotat gjutgods	537 065	70 827 609	4 886	11 070	6 193 420	

Anm. Såsom kvalitetsprodukt räknas förutom bessemer, sur och degelstål:

Martin, sur, med undantag av vad som kan vara framställt i sur ugn av kokstäckjärn eller av vanligt, analytiskt eller i övrigt osorterat köpskrot.

Martin, basisk. Allt stål med en kolhalt över 0.55 %, tillverkat av träkolstäckjärn och prima skrot samt avsett för produkter, som skola användas i härdad form.

Stål under nämnda kolhalt, framställt av träkolstäckjärn och prima, väl sorterat skrot, för användning till sådana produkter, där svenskt material äger kvalitativt företräde framför utländskt, ex. solida ämnen för rörtillverkning, helvalsade rörämnena för ångpannetuber och för kalldragning, plåt eller band för djuppressning.

Elektrostål. Allt stål av kolhalt över 0.55 %, som är avsett att användas i prima, härdade produkter. Till kvalitetsstål räknas även sådant stål, som användes för samma kvalitetsprodukter som mjuk, basisk martin.

Legerade stål. Med nickel, kobolt, krom, volfram, molybden, vanadin och titan legerade stål räknas såsom kvalitetsstål. Manganstål räknas som kvalitetsstål, om ingående material äro prima. Kiselstål för dynamo- och transformatorplåt räknas likaledes till kvalitetsstål.

Tab. 4. Tillverkning av smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål m. m. samt erhållet skrot år 1932.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
1. Smitt och pressat järn och stål	17 627	8 804 586	1 486	6 576	4 814 411
a) <i>Välljärn, stångjärn</i>	129	37 000	118	—	34 100
smitt av: Lancashiresmältstycken	101	26 000	90	—	23 100
Vallonsmältstycken	28	11 000	28	—	11 000
b) <i>Götjärn och götstål</i>	17 498	8 767 586	1 368	6 576	4 780 311
Ämnen	10 646	4 813 556	317	2 099	1 383 978
Stångstål	1 621	1 545 097	664	889	1 477 565
Axlar	1 357	522 803	95	693	381 460
Andra grövre tillverkningar	3 874	1 886 130	292	2 895	1 537 308
2. Varmvalsat järn och stål	—	—	76 323	281 572	81 241 693
a) <i>Ämnen</i>	400 750	61 510 317	2 491	25 974	3 999 450
Av välljärn (ej råskenor)	434	84 997	25	—	8 000
» götmetall: Billets, blooms och andra ämnen					
än tubämnerna	361 117	55 944 742	1 571	6 950	1 402 872
Tubämnerna: ihåliga	20 059	3 129 850	780	—	238 000
massiva	19 140	2 350 728	115	19 024	2 350 578
b) <i>Varmvalsat järn och stål, annat än ämnen</i>	370 538	88 792 861	73 832	255 598	77 242 243
Stångjärn och -stål, runt, fyrkant o. platt ...	83 021	18 990 135	17 441	51 510	15 421 990
därav av välljärn	4 531	978 029	2 756	1 558	932 588
» » götmetall	78 490	18 012 106	14 685	49 952	14 489 402
Vinkeljärn, balkar och annat fasonjärn (inkl. hjulband) av götmetall	20 687	3 520 396	510	18 779	3 246 407
Järnvägsskenor	12 785	1 719 582	—	12 433	1 672 238
Skarvjärn och bottenplåtar	2 813	523 218	—	2 801	520 986
Axlar (även blanksvarvade)	784	197 989	65	698	191 518
Band-, söm- och annat finjärn	54 446	13 385 071	9 847	35 469	10 475 300
därav av välljärn	1 472	404 858	1 052	374	392 074
» » götmetall	52 974	12 980 213	8 795	35 095	10 083 226
Valstråd	83 617	13 323 653	16 126	56 996	10 876 102
därav av välljärn	288	80 854	59	214	76 389
» » götmetall	83 329	13 242 799	16 067	56 782	10 799 713
Rör, varmvalsade eller varmdragna (även varm-pressade)	48 856	18 947 516	27 322	20 696	18 892 383
Plåt	63 529	18 185 301	2 521	56 216	15 945 319
därav av välljärn	68	41 474	65	3	41 474
» » götmetall: med tjocklek av 3 mm eller däröver	15 999	4 425 259	858	12 695	3 550 857
» » » 0.6 mm — 3 mm	33 663	9 847 490	744	30 677	8 534 714
» » » under 0.6 mm	13 799	3 871 078	854	12 841	3 818 274
Summa smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål	—	—	77 809	288 148	86 056 104

54 TAB. 4 (forts.). TILLVERKNING AV SMITT OCH PRESSAT SAMT VARMVALSAT JÄRN OCH STÅL M. M. SAMT ERHÅLLET SKROT ÅR 1932.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		
	Ton	Värde i kronor	genom export	inom landet	Värde i kronor
			Ton		
3. Manufakturvaror och verkstadsprodukter.					
Tackjärns- och metallgjutgods.....	22 900	5 845 069	5 982		1 990 914
Manufakturvaror av järn och stål	—	—	—		26 614 656
Maskingods och övriga verkstadsarbeten	—	—	—		42 451 652
Summa manufakturvaror och verkstadsprodukter	—	—	—	—	71 057 222
Summa smitt och pressat samt varmvalsat järn och stål jämte manufakturvaror och verkstadsprodukter.....	—	—	—	—	157 113 326
4. Stångjärnsavhugg och skrot för omsmältning,					
<i>erhållet vid framställning av de i tabb. 3 och 4 redovisade tillverkningarna</i>	141 725	8 516 709	499	1 478	138 748
Av välljärn	698	58 994	232	169	44 530
” götmetall	141 027	8 457 715	267	1 309	94 218

Tab. 5. Tillverkning vid bergverken av andra metaller än järn m. m.
år 1932.

1	2	3	4	5	6
Tillverkningar	Hela tillverkningen		Därav till avsalu		Av hela tillverkningen hava utslutande eller huvudsakligen framstälts av utländskt råmaterial kg
	kg	Värde i kronor	kg	Värde i kronor	
Guld (på torra vägen)	15·1	54 000	15·1	54 000	—
Kopparskärsten (med 63·64 % koppar)	92 620	32 478	—	—	92 620
Cementkoppar	4 092 750	1 661 179	455 120	168 438	4 092 750
Råkoppar (slaggkoppar med 88·92 % koppar)	208 525	102 167	—	—	208 525
Bessemerkoppar (med 97·74 % koppar, 0·132 % guld och 0·308 % silver)	3 353 840	16 100 000	3 353 840	16 100 000	—
Raffinadkoppar, framställd av cementkoppar	2 770 217	1 717 646	2 770 217	1 717 646	2 770 217
Raffinadkoppar, framställd av bessemerkoppar	368 160	210 000	368 160	210 000	—
Raffinadkoppar, framställd ur skrot	66 638	42 048	66 638	42 048	—
Anodslam (med 45·18 % koppar, 5·52 % guld och 12·93 % silver)	9 070	1 825 000	9 070	1 825 000	—
Koboltslam (med 21 % kobolt)	48 943	55 501	48 943	55 501	48 943
Brunsten, pulveriserad	16 000	2 400	16 000	2 400	—

Anm. Utöver i tabellen upptagna tillverkningar hava redovisats 266 208 kg raffinad(koppar-)slagg, hållande 34 % koppar, med värdet 38 066 kr., framställd av utländskt råmaterial. — Av den redovisade kvantiteten cementkoppar höllo 1 649 286 kg 87 %, 1 988 344 kg 81·29 %, 451 502 kg 80 % och 3 618 kg 72·9 % koppar. — Vid kopparverken ha jämväl framställts bl. a. 150 455 kg zinkoxid med värdet 14 913 kr., hållande 70 % zink, samt 178 470 kg vismutmateriel (konverterdam) med värdet 27 000 kr.

Tab. 6. Uppfordringen ur andra

	1	2	3
	Gruvor (gruvfält)	Antal dagar, varunder gruvan arbetats	Totala kvantiteten utfraktat berg och malm
			Ton
1	Östergötlands län.....	—	43 235
2	Godegårds socken: Åmmebergsfältet	304	43 235
3	Värmlands län	—	15 384
4	Färnebo socken: Långbansfältet	198	15 384
5	Örebro län	—	76 630
6	Hammars och Lerbäcks socknar: Åmmebergs zinkgruvor.....	304	67 742
7	Kopparbergs köping: Kaveltorpsfältet	104	8 888
8	Kopparbergs län	—	332 817
9	Falu stad: Falu gruva.....	283	86 184
10	Vika socken: Nya Kalvbäcksgruvan	300	15 857
11	Stora Skedvi socken: Lövsåfältet (Storgubben- och Storgruvorna)...	300	5 194
12	Garpenbergs socken: Garpenbergs odalfält	302	61 483
13	Ryllshyttfältet (Kompanigruvan).....	302	50 611
14	Grangärde socken: Saxbergsfältet (Långfalls-, Rålinje-, God-, Gustavs- och Viktoriagruvorna)	298	113 488
15	Gävleborgs län	—	250
16	Bergsjö socken: Gamsätergruvan	134	250
17	Västerbottens län	—	266 112
18	Skellefteå socken: Bolidens gruvfält	301	¹¹⁾ 265 112
19	Malå socken: Kuorbuware malmfält	120	¹²⁾ 1 000
20	Hela riket	—	734 428
21	Värde i kronor	—	—

¹⁾ Svavelkis, där ej annorlunda anges. — ²⁾ Zinkmalm. — ³⁾ Därav ur äldre varp 12 ton. — ton. — ⁴⁾ Kopparmalm. — ⁵⁾ Zink- och blymalm, därav ur äldre varp 473 ton. — ⁶⁾ Zink- och blymalm. — 10·39 % arsenik, 26 % svavel, 1·83 % koppar samt 64 g silver och 21·1 g guld per ton. — ¹³⁾ Försälj- 1·27 % koppar, 0·98 % arsenik samt 32 g silver och 2·4 g guld per ton. — ¹⁴⁾ Oskrädd malm med en koppar-

malmgruvor än järngruvor år 1932.

4	5	6	7	8	9	10	11	
Erhållen stuf- och plock- samt annan direkt användbar malm					Nettoförsäljningsvärde fritt banvagn eller fartyg å den direkt användbara malmen	Den direkt användbara malmens halt av metaller m. m.	Erhållen anrikningsmalm	
Manganmalm	Zinkmalm	Guld-, koppar- och arsenikmalm	Svavel- och magnetkis ¹⁾	Summa malm				
T o n					Kronor	%	Ton	
—	—	—	—	—	—	—	32 723	1
—	—	—	—	—	—	—	²⁾ 32 723	2
3 535	—	—	—	3 535	74 100	—	3 671	3
³⁾ { 1 821 1 187 527 }	—	—	—	{ 1 821 1 187 527 }	49 183 20 176 4 741	{ 37 29 ⁴⁾ }	3 671	4
—	534	—	—	534	10 680	—	56 977	5
—	534	—	—	534	10 680	42	48 663	6
—	—	—	—	—	—	—	⁵⁾ 8 314	7
—	—	—	64 783	64 783	732 000	—	230 233	8
—	—	—	64 783	64 783	732 000	38.5	⁶⁾ 69	9
—	—	—	—	—	—	—	⁷⁾ 14 234	10
—	—	—	—	—	—	—	⁸⁾ 3 776	11
—	—	—	—	—	—	—	⁹⁾ 58 481	12
—	—	—	—	—	—	—	⁸⁾ 47 641	13
—	—	—	—	—	—	—	⁹⁾ 106 032	14
—	—	—	—	—	—	—	250	15
—	—	—	—	—	—	—	¹⁰⁾ 250	16
—	—	192 258	5 973	198 231	7 500 000	—	5 013	17
—	—	{ 192 258 —	— 5 973	192 258 5 973	7 500 000 ¹³⁾ —	¹²⁾ ¹⁴⁾	¹⁰⁾ 5 013	18
—	—	—	—	—	—	—	—	19
3 535	534	192 258	70 756	267 083	—	—	328 867	20
74 100	10 680	7 500 000	732 000	—	8 316 780	—	—	21

⁴⁾ Malmen höll 15 % mangan och 4 % järn. — ⁵⁾ Zink-, bly- och kopparmalm, därav ur äldre varp 1 122
⁹⁾ Zink-, bly- och kopparmalm. — ¹⁰⁾ Svavelkis. — ¹¹⁾ Därav i dagbrott 77 623 ton. — ¹²⁾ Malmen höll
ningsvärde å den vid Boliden brutna svavelkisen har ej kunnat uppgivas. — ¹⁴⁾ Malmen höll 44.6 % svavel,
halt av 4 å 5 %.

Tab. 7. Avsaluproduktionen av oarbetad

1	2	3	4
P r o d u k t e r	Kvan- titets- grund	Kvantitet	Värde i kronor
<i>Sten och stenarbeten:</i>			
Granit och gnejs:			
blocksten (råblock)	ton	20 379	369 986
krossad sten, makadam och granitsand	»	511 811	1 794 738
gatsten: storgatsten	»	147 401	2 852 658
smågatsten: handslagen	»	293 465	5 319 481
maskinslagen	»	4 578	77 826
kantsten: bearbetad endast med pikhacka eller spetsmejsel, ävensom rå	»	25 972	822 360
på annat sätt bearbetad	»	15 062	480 483
byggnadssten: bearbetad endast med pikhacka eller spets- mejsel	»	7 494	418 646
annan	»	3 461	256 507
gravvårdar o. gravramar: oslipade	»	7 172	1 726 602
slipade, polerade eller skulpterade	»	2 664	1 085 173
andra arbeten: oslipade	»	237	49 922
slipade, polerade eller skulpterade	»	76	54 525
S. k. svarta och gröna graniter:			
blocksten (råblock)	»	40 298	2 308 501
gravvårdar o. gravramar: enbart huggna	»	656	288 013
slipade, polerade eller skulpterade	»	2 783	1 817 641
andra arbeten: enbart huggna	»	198	24 561
slipade, polerade eller skulpterade	»	24	19 095
stenmjöl	»	1 082	10 000
Porfyr:			
monumentsten	»	1	870
andra arbeten ..	»	62	5 212
Täljsten:			
täljstensmjöl	»	1 920	54 500
byggnads- och monumentsten (tegel)	»	2 273	264 000
andra arbeten ..	»	332	199 186
Lerskiffer: takskiffer	»	2 699	230 897
andra arbeten	»	575	98 514
Alunskiffer: skifferkalk och -mjöl	»	699	11 298
Sandsten:			
råsten (råblock)	»	218	10 150
flis och krossad sten (slipsand)	»	6 828	46 552
byggnads- och monumentsten	»	48	7 230
kvarn- och defibrörstenar	»	83	7 200
slip- och brynstenar	»	1 398	92 305
andra arbeten	»	10	3 000
Kvartsit:			
råsten	»	4 337	18 432
flis och krossad sten (slipsand)	»	78 433	288 580
Flinta: rå	»	10 705	10 705
arbetad	»	184	19 600

Tab. 8. Uppfordringen ur

	1	2	3	4
	Stenkolsfältets (-gruvans)		Antal dagar, var- under gruvan arbe- tats	Brytnings- mängd (berg, sten- kol och lera) Ton
	belägenhet	n a m n		
1	Kristianstads län		—	129 925
2	Björnekulla m. fl. socknar.....	Ormastorp ¹⁾	290	129 925
3	Malmöhus län		—	373 265
4	Ekeby m. fl. socknar.....	Skromberga	177	14 893
5	Höganäs och Väsby socknar.....	Höganäs	222	²⁾ 117 820
6	Norra Vrams m. fl. socknar.....	Gunnarstorp	275	109 390
7	Södra Vrams m. fl. socknar.....	Billesholm	59	20 418
8	Bjuvs m. fl. socknar.....	Bjuv	255	110 744
9	Hela riket		—	503 190

¹⁾ Av de redovisade, genom Ormastorpsfältets schakt uppfordrade kvantiteterna hava inom Gunnarstorps- berg. — ²⁾ Därav i dagbrott 3 020 ton eldfast lera.

Tab. 9. Motorer, använda

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Motorer	Vid gruvbrytning								Vid anrikning, brikettering och sintning			
	för omedelbar drift av maskiner och apparater						för drivande av elektricitetsgenera- torer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgenera- torer	
	uppföring och pumpning		borrning		andra ändamål							
	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
Vattenhjul.....	1	30	—	—	1	5	—	—	—	—	—	—
Vattenturbiner ...	1	25	3	345	—	—	37	7 144	1	40	1	130
Ångmaskiner	11	650	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ångturbiner	—	—	—	—	—	—	1	130	—	—	—	—
Oljemotorer	1	13	—	—	6	145	2	465	—	—	—	—
Gasmotorer.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Elektriska motorer	419	21 362	94	17 787	1 450	42 275	—	—	820	19 321	—	—
Summa	433	22 080	97	18 132	1 457	42 425	40	7 739	821	19 361	1	130

¹⁾ Vid sjö- och myrmalmsfångsten ha dessutom använts 5 oljemotorer om 185 hkr och 1 elektrisk 9 163 hkr för omedelbar maskindrift samt 1 vattenturbin om 15 hkr och 1 ångturbin om 1 900 hkr för elektriska motorer om 733 hkr.

stenkolsgruvorna år 1932.

5	6	7	8	9	10	11	12	13	
E r h å l l n a p r o d u k t e r									
S t e n k o l					Eldfast lera		Klinkerlera		
N:o 1	N:o 2	N:o 3 (inbegr. flis)	Tillsammans						
T o n				Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor	Ton	Värde i kronor
56 127	45 404	8 020	109 551	1 014 959	—	—	—	—	1
56 127	45 404	8 020	109 551	1 014 959	—	—	—	—	2
123 258	75 647	24 620	223 525	2 124 914	63 628	293 380	9 689	43 600	3
114	5 090	—	5 204	41 993	—	—	9 689	43 600	4
12 510	52 870	—	65 380	580 934	44 710	153 025	—	—	5
53 570	17 160	4 760	75 490	775 843	—	—	—	—	6
3 980	527	—	4 507	43 964	15 911	124 995	—	—	7
53 084	—	19 860	72 944	682 180	3 007	15 360	—	—	8
179 385	121 051	32 640	333 076	3 139 873	63 628	293 380	9 689	43 600	9

koncessionen i Malmöhus län brutits 12 054 ton n:r 1, 8 736 ton n:r 2 och 2 700 ton n:r 3 samt 4 369 ton

vid bergverken år 1932. ¹⁾

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Vid järnverk samt andra metallframställningsverk o. d.				Vid stenindustriella anläggningar				Summa motorer			
för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgeneratorer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgeneratorer		för omedelbar drift av maskiner och apparater		för drivande av elektricitetsgeneratorer	
Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr	Antal	Hkr
14	499	—	—	2	45	—	—	18	579	—	—
139	23 056	156	195 536	3	87	1	150	147	23 553	195	202 960
12	14 425	3	650	59	1 217	—	—	82	16 292	3	650
—	—	10 ²⁾	13 162	—	—	1	7	—	—	12	13 299
4	245	1	130	107	1 983	3	335	118	2 356	6	930
—	—	5	5 100	—	—	—	—	—	—	5	5 100
10 256	236 045	—	—	1 612	21 910	—	—	14 651	358 700	—	—
²⁾ 10 425	²⁾ 274 270	²⁾ 175	²⁾ 214 578	³⁾ 1 783	³⁾ 25 242	5	492	15 016	401 510	221	222 939

motor om 10 hkr. — ²⁾ Här ingår »Andra metallframställningsverk o. d.» med 656 elektriska motorer om elektrisk generatordrift. — ³⁾ Här ingår fältspats- och kvartsbrotten med 18 oljemotorer om 279 hkr och 40

Av Kungl. Kommerskollegium

hava intill den 30 november 1933 offentliggjorts av:

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK:

INDUSTRI OCH BERGSHANTERING:

INDUSTRI. Årgångarna 1911—1931.

BERGSHANTERING. Årgångarna 1911—1932.

SPECIALUNDERSÖKNINGAR:

Textil- och beklädnadsindustrien.

Läder-, hår- och gummivaruindustrien.

Sveriges bergshantering år 1913.

Sveriges monterade vattenkraft.

Sveriges utbyggda vattenkraft år 1930.

HANDEL. Årgångarna 1911—1931.

SJÖFART. Årgångarna 1911—1931.

STATISTISKA MEDDELANDEN:

SER. A. BAND III: 1. Statistisk översikt av det svenska näringslivets utveckling åren 1870—1915.

SER. C. MÅNADSSTATISTIK ÖVER HANDELN. Årgångarna 1913—1932 samt av årgången 1933 häft. 1—10.

BLAND ÖVRIGA PUBLIKATIONER MÄRKAS:

KOMMERSIELLA MEDDELANDEN. Årgångarna 1914—1932 samt av årgången 1933 häft. 1—22.

RIDDARHYTTE MALMFÄLT. Beskrivningar över mineralfyndigheter N:r 1.

PERSBERGS MALMTRAKT och berggrunden i de centrala delarna av Filipstads bergslag. Beskrivningar över mineralfyndigheter N:r 2.

NORDMARKS MALMTRAKT. Historik och teknisk-ekonomisk beskrivning.

LÅNGBANS MALMTRAKT. Historik och teknisk-ekonomisk beskrivning.
